

D A B A R

Naujas šūkis
Žąsies žingsniu
"Kryžiaivoja..."
Talkininkai

JUOZAS TYSLIAVA

St. Gabaliauskas, ragindamas suaktyvinti Lietuvos vadovų darbą, siūlo sudaryti misiją trijų srovių tarybą, kurią kiekvienas srovės atstovas turėtų būti vaduojama Lietuva. Matyti, kad tuo tarpu ir jam pačiam neaišku. O jeigu pačiam Gabaliauskui neaišku, tai kaip Amerikos lietuvių visuomenė, į kurią jis kreipiasi, gali būti aiški?

Tai klausimas, kurį St. Gabaliauskas, neatidėliodamas, turėtų išaiškinti. Priešingu atveju, mūsų visuomenė gali pradėti murmėti: —Kas aukoja, o kas eikvoja...

Na, tai, pagaliau, ir Jugoslavija pakinkyta. Ji, drauge su Vengrija, Slovakija, Rumunija ir Bulgarija, turės traukti Stalino tepamą Hitlerio ir Mussolinio ašį.

O vis dėlto keista ta Stalino politika. Ramiai sėdėdamas dar ramiau rūkymas pypke, senas Kremlio kerėpla žiūri, kaip Hitleris, palikdamas svaistikos pėdsakus, drąsiai, žąsies žingsniu, eina į pietryčius. Rodos, intum žmogus ir perefrazuotum aną visiems žinomą dainelę:

"Is rytu šalėlis Stalinas žiūrėjo,
O is vakarėliu Hitleris atėjo..."

Iki šiol Stalinas su Hitleriu dalinosi "sferomis" ir teritorijomis. Bet kas bus, kai pasitaras pasieks Dardaneliusus? Ar tuodu diktatoriai galės pasidalinti kryžkele? Suva juos žino.

Brooklyno komunių organas, "Laisvė" verkšlena, kad jau "prasidėjo Earlo Browderio kryžiavojimas..."

Mat, Amerikos komunistų partijos sekretorius bandė eiti tarpautinių aferistų pėdomis. Kiek sykių Browderis važiuo į užsienį, tiek sykių jis vartojo kitokią pavarde. O Amerikos įstatymai, mat, griežtai draudžia į savo pasą įrašyti kito žmogaus pavardę.

O vis dėlto Browderis—laimingas žmogus. Jeigu, pavyzdžiui, jis būtų buvęs Sovietų Sąjungos pilietis... Kas būtų atsitikę?

Gal, Laisvės redaktorių akimis žiūrint, Dėdė Samas pasnašus į tą žydėlį, kurs Jėzui Kristui į koją vinį kalė... Gal... Bet už tokį nusikaltimą Dėdė Stalinas ne "kryžiaivoja", o tiesiog šaudo.

Praejusią savaitę pažymėjau, kad Vienių reikalinga nauja raidžių rinkimo mašina. Ir, štai, šiame numeryje jau skelbiama eilė žmonių, aukojusių po dolerį ir daugiau...

STREIKAI DIDŽIOSIOSE DIRBTUVĖSE TRUKDO KARO REIKMENŲ GAMINIMĄ

Vyriausybė liepia atidaryti dirbtuves ir kviečia CIO bendradarbiauti su valdžia

WASHINGTON. — Laivyno sekretorius Knox ir generalinis OPM vedėjas Knudsen pareikalavo, kad ūmai būtų atidarytos Allis - Chalmers dirbtuvės Milvaukeje. Tos dirbtuvės uždarytos dėl streikų jau dešimtą savaitę.

Dirbtuvių valdybai, kuri susitarus gaminti valdžiai karo reikmenis, griežtai pareiškta, kad vyriausybė negali ilgiau laukti, kol darbdaviai susitarkys su darbininkais geruoiu. CIO unijai pareiškta, kad is jos tikimasi gražaus bendradarbiavimo su vyriausybe. Bet uniojs vadas Christoffel sako, kad streikas bus tęsiamas ir tik uniojs balsavimas jį gali sustabdyti. Uniojs susirinkimas bus šį seštadienį.

BETLEHEM, Pa.— Streikas plieno liejyklose tebesitęsia. Dažnai pasikartoja nemažų riaušių. CIO unija sako, kad darbai beveik visiškai sustabdyti, o dirbtuvių valdyba sako, kad valdžios uzsakymų vykdymas eina sulig plano. Valstybės policijos komisijonierius pranešė Pensylvanijos gubernatoriui, kad tvarka jau atsteigta.

CHICAGO. — Miesto majoras Kelly paskelbė, kad reikalavimas valdžios įsmaišymo į streikuojančios CIO uniojs ir dirbančios AFL uniojs ginčus McCormick fabrikuose International Harvester Co. Pereitą pirmadienį tos dirbtuvės pradėjo veikti su AFL darbininkais, o streikininkai is CIO uniojs pradėjo pikietuoti. Darbdaviai nenori tarpininkavimo, nes tas būsiąs priešinga Wagnerio įstatymui.

APGADINTI ANGLIJOS KARO LAIVAI BUS TAISOMI AMERIKOS UOSTUOSE

J. V. laivynas lankėsi Naujojoje Zelandijoje ir Australijoje tik paprastiesiems pratimams

WASHINGTON. — Laivyno sekretorius Knox pareiškė, kad Anglija prašo Jungtines Valstybes apsiminti pataisyt Amerikos uostuose karo veikloje apgadintus laivus. Kai kurie laivai jau esą kelyje į Ameriką.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad laikraščio reikalai — pačių skaitytojų reikalai. Tai reiškia, kad Vienių netruksta draugų, pasiryžusių jai padėti.

O kad Vienių yra reikalingas naujas linotipas, apie tai negali būti dviejų nuomonių. Kodėl kič mūsų laikraščiai įsigijo naujas mašinas? Todėl, kad jos buvo panašios 1905 metų automobiliams, su kuriais gal būtų lengva į pakalnę, bet tik jau, Dieve gink, ne prieš kalną...

Aš dėkingas Vienių draugams, pirmiesiems talkininkams!

JOHNSTON, Pa.— Bethlehem Steel Co. dirbtuvėse šiuo tarpu išventga didelio streiko atidedant rinkimus į Darbininkų Reprezentatyvę Tarybą. CIO vadai buvo paliepe streikuoti, jei toki rinktmai bus vykdomi. Darbininkų vadai sako, kad tie rinkimai atidėti su tikslu išvengti valdžios užsakymų sutrukdymo.

RUSIJOJE TRŪKSTA MAISTO

MASKVA. — Maskvoje kilogramas (pustrečio svoro) sviesto kainuoja 28 rublius, dešros — 30 rubl., o kostiumas net iki 3,000 rublių. Geras darbininkas specialistas įvaro per mėnesį iki 500 rublių uždarbio.

Ir vis dėlto Maskvilijos žmonės, kuriems tarnybos reikalais tenka is kitų miestų atvykti į Maskvą, čia, kiek pajėgdami, visko prisiperka, nes provincijoje daugelio dalykų is viso negalima gauti. Pav. yra žinomas atsitikimas, kad is Kijevo atvažiavęs valdininkas prisipirkęs Maskvoje net maisto produktų. Vienas rusas, atvažiavęs is Odosos, pasakojo, kad ten negalima gauti net obuolių.

NETURI DARBO — NESIRKI!

KAUNAS. — Sovietų dienraštis Tarybų Lietuva išaiškino, kad "norint gauti nemokamą medicinos pagalbą, reikią pristatyti dokumentą, įrodantį, kad esi darbo žmogus." O kas nedirba, tas, turbūt, gali sau sirgti ir be pagalbos!

PREZIDENTAS SMETONA WASHINGTONĖ

NEW YORK. — Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona pereitą sekmadienį 2:30 val. p.p. is New Yorko išvyko į Washingtoną. Prezidentą į stotį palydėjo būrelis jo artimųjų: Lietuvos Konsulas New Yorko pulk. Jonas Budrys, šeimininkai kurių namuose brooklyne savaitę laiko prezidentas su žmona sveičiauos. Dr. Jonas Valukas, jo žmona ir dukte, Dr. Aldona Šliupaitė, Prezidentui priimti komiteto pirm. Dr. B. K. Vencius su žmona, Amerikos redaktorių Juozas Laučka, jūų reporteris ir eilė kitų. Aukštuojius svečius iki Washingtono palydėjo laikraštinkas Domas Klinga.

Kellavo prezidentas gana malonias. Baltimorės stoty juos sutiko burys tos kolonijos lietuvių su teisėju Laukaiti priešaky, o ponis Laukaitienė prezidentienei įteikė gėlių. Stoty svečius pasitiko is Washingtono atvykęs Lietuvos Ministras Jungtinėms Valstybėms pulk. Povilas Zadeikis.

Washington Union stoty Lietuvos Valstybės galvos laukė apie 100 lietuvių. Svečius organizuotai sutiko Amerikos Lietuvių Draugija Washingtono

NERA SĖKLOS — NE-REIK IR GYVULIŲ

KAUNAS. — Žemės ūkio komisaras Leonas rašo, kad Telsių apskrityje dar visai nėra nieko daroma pavasario sėjai pasirošti. Esą, apskrities ir valsčių vykdomųjų komitetų pirmininkai visiškai nežino, is kur teks imti reikalingus bežemiams, gavusiems žemės sklypus, arklus, sėklą, žemės ūkio įrankius ir mašinas pavasario sėjai. "Draugas" Leonas siūlo grynai bolševikišką metodą: atimti arklus ir žemės ūkio įrankius is tų, kurie jų dar turi.

LIETUVA TURI APREDYTI MASKOLIUS

KAUNAS. — Maskolių okupantai konfiskavo visą medžiagą, kurią "Pavasario" sąjunga turėjo atsargoj savo karių uniformoms. Dabar is šios lietuviškos medžiagos okupantai pasiūdino uniformas savo lakūnams.

GRĮŽES ETIOPIJOS IMPERATORIUS DRAUDŽIA KANKINTI BELAISVIUS

Serbijos, Kroatijos ir Juodkalnijos gyventojai nepritaria valdžiai, kuri nusileido vokiečiams

LONDON. — Grįžęs į savo šalį Etiopijos imperatorius Haile Sellasie, atsiskaukė į sukilusius prieš italų savo piliečius, ragindamas juos būti gailėstingais link sugautų italių — nekankinti belaisvių. Imperatorius įkūrė laikiną sostinę mieste Burye, už 170 mylių nuo Addis Ababa, kurią dar vis laiko italai. Atsiskaukė ir tautą imperatorius sako: "Aš liepiu jums mandagiai globoti ir ginti tuos italų kankinčius, kurie pasiduos jums be ginklų. Draudžiu kerštauti jiems už padarytas Etiopijos žmonėms skriaudas. Parodykite, kad jūs esate garbingi ir žmoniškai šios šalies gyneklai. Nepamirškite, kad narsieji etiopai sumtuosius italų belaisvius Adovos kare (1896 m.) pristatė imperatoriui, nepadarę belaisviams okios skriaudos, kas išlaikė Etiopijos gerą vardą ir garbę." (Čia minimas 1896 m. karas, kuriame buvo smarkiai sumušti italai. Italija skelbė pasauliui, kad etiopai nupiaustė suimtų italų vyriškumą).

KOKS SUSOVIETIN-TOJE LIETUVOJE PROGRESAS

ŠIAULIAI. — Dienraštis Tarybų Lietuva vaizduoja, kaip veikia šiaulių "Maisto" fabrikas. Ten esą "daug normalumų". Darbininkai neturi ne tik avalynės, bet ir žiurštų. Paskirtasis darbininkų komitetas apie valandą laukdo ir dėl netinkamo indo gėriamam vandeniui laikyti. Fabrike dar esą daug "prieiško elementų", kuriam turis būti griežčiausiai užkirstas kelias. Ar tik nebus įtarimų, kad gėriamojo puodelio dugną pradūrė smetonininkai?

LIETUVOS JAUNUOLIAI TURI MASKOLIAUTI

KAUNAS. — Tenka patirti, kad okupuotoje Lietuvoje imami į okupacinę raudonąją armiją jaunuoliai tarp 18 ir 20 metų amžiaus. Į kurias bolševikiškos pakampes Lietuvos jaunimas bus nugrūstas, niekas nežino. Privaloma tarnyba sovietuose trunka net 4 metus.

KAIP VISKAS, TAIP IR PAŠTAS

TVĖRAL. — Tverų valsčiaus gyventojai patys suorganizavę pašto pristatymą. Is gyventojų sudarytas sąrašas, pagal kurį jie is eilės eis atsiimti paštą. Tokios priemonės gyventojai ėmėsi, nes paštas pat skutinioju laiku pradėjo veikti tiesiog skandalingai. Pasitaikydavę, kad žmonės gaudavę laikraščius net po aštuonių savaičių.

PERMAŽA BAUDA UŽ PIRSTINES

KYBARTAI. — Šio miesto krautuvinkas Mikas Anuškevičius buvo teisiamas už tai, kad kaip sakoma kaltinime is vieno valstiečio už 4,30 rublių vertas pirštines paėmė 15 rubl. Kybartų teismas jį nu teisė vieneriais metais sunkių darbų kalėjimo, bet prokuratura paskaitė, kad bausmė per švelni, todėl padavė protestą.

PLATŪS HORIZONTALAI, O SIAURA KANALIZACIJA

KAUNAS. — Laikraštis Tiesa skelbia vedamąjį straipsnį, kuriame randame tokią frazę: "Lietuvos liaudžiai visose gyvenimo srityse atsivėrė nepaprastai platūs horizontai, neribotai plačios perspektyvos." Kokie yra tie "horizontai" ir "perspektyvos", tame pat straipsnyje sakoma: Pasitaiko dar ir tokių atsitikimų, kad sugedus kanalizacijai ir vandentiekiiui, joki būdu negalima buvo nieko prisitaikyti, kad suremontuotų. Horizontalai tikrai platūs, bet vanduo nuo sugadintos kanalizacijos užlieja visą butą!

JAPONIJOS MINISTERIS MATSUOKA ATVYKO PASIMATYTI SU HITLERIU

Vokietija su Japonija ir Italija tvirtai pasiryžusios vykdyti pasaulyje naują tvarką

BERLIN. — Is Maskvos atvyko keturioms dienoms pasisvečiuoti Berlyne Japonijos užsienių reikalų ministeris Jusuke Matsuoka. Šis atsilankymas laikomas labai svarbiu šių dienų politikoje. Vokietija stengiasi parodyti Anglijai ir jos talkininkams, kad "ašies" veikla stiprėja, ir kad Vokietija su Japonija ir Italija tvirtai pasiryžusios įvykdyti pasaulyje "naują tvarką." Japonijos ministeris buvo labai iškilmingai sutiktas Anhalter stotyje. Jam suteikta milijarinė pagarba. Ministeris Ribbentropas su maršalu Keituke Matsuoka. Šis atsilankymas asmeniškai sveikino atvykusį svečią stotyje. Atsakydamas į sveikinimus Matsuoka pareiškė, kad Japonija pilnai pasitiki Vokietijos draugingumu ir laukia karo skubaus laimėjimo. Is Berlyno Matsuoka vyks pasisvečiuoti į Romą.

JUGOSLAVIJA PASIRAŠĖ SUTARTI SU VOKIETIJA; ŽMONĖS KELIA MAIŠTUS

Užgincijami paskalai, būk etiopai sužalodavę paimtus į nelaisvę italų kareivius

BERNAS, Šveicarija. — Jugoslavijos vyriausybė pasirašyta sutartis su Vokietija sukelė visoje šalyje didelį nepasitenkinimą. Kragujevače ir Cetinje laukiama tikros revoliucijos.

Vidurinės Serbijos kaimiečiai ir Juodkalnijos kalnėnai tūksatnčiais renkasi į miestus ir reikalauja ginklų; jie pasiryžę kariauti su vokiečiais.

Vokietija skambiai ruošiasi "suvaldyti" Jugoslaviją, kurią ji, neprašoma, apsiėmė globoti. Jugoslavijos policijai jau seniai buvo įteikti vokiečių Gestapo (slaptosios policijos) nepatikimų jugoslavų sąrašai. Dabar sulig tų sąrašų policija suminėja ir sodina į kalėjimus savo piliečius.

Belgrado gatvėse pilna ginkluotos policijos ir kariuomenės. Uždrausta dainuoti patriotines dainas ir groti karo

maršus. Bet visuomenė tų draudimų neklauso ir garsiai visur dainuoja, net nepaisydama kalėjimo ir baudų.

Serbijos patriarkas paliepe visiems popams skatinti miniose tautiškumą ir ginti Serbijos nepriklausomybę.

PERVERSMAS JUGOSLAVIJOJE

Veliausiomis žiniomis pranešama, kad šį ketvirtadienį Serbijos kariuomenė pašalino iš vyriausybės kunigaikštį—regentą Paulių, įpareigojo nepilnametį karalių Petrą II vadovauti šaliai, o generolą Dusan Simovičių paskyrė aukščiausiuoju kariuomenės vadu. Kunigaikštis - regentas Paulius su žmona pabėgo, o pasirašiusieji su vokiečiais sutartį ministeriai sumiti. Krūvinos riaušės sostinėje tęsiasi per visą naktį.

LIETUVIAI NENORI MASKOLIŲ KALBOS

DRUSKININKAI. — Dienraštis Tarybų Lietuva rašo, kad Dzeiveniško ir Druskininkų srovių gyventojai prašo tuoj pat įvesti mokyklose lietuvių kalbą. Druskininkuose ligi šiol dėstomoji kalba buvo rusų, nors šioje vietoje masulių visiškai nėra. Tada šioms sritims esant sovietų Baltgudijoje, buvo varomas lietuvių gyventojų rusinimas.

KRAUTUVĖSE NELEI-DŽIAMA LAIKYTI PREKIŲ

ŠIAULIAI. — Šiaulių gyventojas Kalmanas Kanas nubauštas 6 metais katogros už tai, kad pas jį rasta 16 vilmonių moteriškų megztinių, 14 mtr. baltos medžiagos paklodėms, 32 mtr. baltos drobės, odinis paltas ir dar šis tas. Tauragės apsk. Batakių valsč., Lomiu kaimo gyventojas Petras Kenstavičius nuteistas 5 metais katogros, nes pas jį rado 53 mtr. grandinių, 11 kibirų, 10 durelių, 5 dalgius, 156 pokelių tabako, 50 pokelių popierių ir 12 šakių.

116

KAIP KURIAMAS MŪSŲ MUZIKOS ARCHYVAS

J. Žilėvičius su savo archyvu

PHILADELPHIA, Pa. — Nesenai šiame mieste viešėjo garsiosios Vytauto Didžiojo Kantatos kompozitorius Juozas Žilėvičius, su kuriuo šio rašinio autoriui teko plačiai pasikalbėti apie muzikos meną.

Muziką kompozitorius Juozas Žilėvičius, išgyvenęs Amerikoje daugiau kaip dešimtį metų, tiek yra pasidaravęs muzikos srityje, kad viską smulkmeniškai aprašius, susidarytų didelės knygos. Dėl to apie jo veiklą paminėsiu tik laikraštiniame formoje.

Vieną stambiųjų Juozo Žilėvičiaus darbų buvo paakstinimas, išjudinimas ir subūrimas atskirų chorų Vytauto Didžiojo metais. Jis tuos chorų pats ir dirigavo didžiojoje pramogose New Yorko, Wilkes Barre, Newark, Elizabeth, Bayonne ir kitur. Be to, Žilėvičius daugiausia pasidaravo Parapijų Choro Sąjungai sukurti. Toji Sąjunga leidžia žurnalą Muzikos Žinios, kurio vadovybėje dalyvauja ir Žilėvičius, teikdamas jam, kaip ir kitiems laikraščiams daug straipsnių liečiančių muzikos meną.

Lietuvių Dienai New Yorko Pasaulinėje Parodoje 1939 m. Žilėvičius suruošė tokį milžinišką chorų-chorą, koks iševijoje iktol niekad nebuvo pasirodęs. Jis tą chorą ir dirigavo.

Vytaute Didžiojo metams atžymėti Žilėvičius sukomponeavo specialią kantatą (žodžius parašė velionis prel. Aleksandras Dambrauskas, žinomas slapivardžiu Adomas Jakštas), kuri neginčijamai yra vienu svarbiųjų veikalų mūsų muzikoje. Greta to, Žilėvičius parašė ir pasirūpino (lėšas davė muzikas Jonas Brundza) išleisti mūsų nepamirštamo kompozitoriaus Česlovo Šašausko biografiją.

Žilėvičiaus originalių kompozicijų ir harmonizuotų liaudies dainų yra jau išleista Lietuvoje ir čia Amerikoje labai daug. Jos su pagėgimu dainuojamos visuose koncertuose.

Tačiau visos Žilėvičiaus veiklos vainiku bus jo renkami medžiaga ruošiamam milžiniškam veikalui Amerikos lietuvių muzikos garsuose.

Šis rinkinys susidarys iš keliolikos skyrių: pasauliniai chorai, bažnytiniai chorai, vienuolynų veikla liet. muzikos srityje, solistai instrumentalistai, solistai vokalistai, dainininkai, gaidų leidėjai, dainų šventės, muzkos instrumentų išdirbėjai, orkestrai, fonografų plokštelės ir rekor-

duotojai, radijo valandų vedėjai, vargonininkų veikla, dvasiškosios veikla lietuviškos muzikos srityje, privatus veikėjai ir t. t.

Kiekvienas šio milžiniško veikalų skyrius susidarys iš simtų lapų — raštų, atvaizdų, paaiškinimų ir istorinių davinčių. Jau dabar turima tai medžiagai arti 10,000 atskirų vienetų ir arti 5,000 atvaizdų ir paaiškinimų. Turimoji medžiaga dabar jau sudaro apie simtą didelių albumų.

Šiame milžiniškame darbe Žilėvičiui bendradarbiauja simtai asmenų — korespondentų. Prie darbo kviečiami ir visi kiti, kurie tik ką nors žino apie lietuvių muzikantus, dainininkus, praeitų laikų muzikos leidėjus, išleistus, veikalus ir kitus muziką liečiančius reikalus, — viską prašoma siųsti Juozui Žilėvičiui, 168 Park Place, Elizabeth, N. J.

Tos vertingos medžiagos dalis jau buvo išstatyta Pasaulinio Lietuvių Kongreso laiku 1935 m. Kaune. Jau tuomet Lietuvos spauda ir visuomenė labai domėjosi matydama, ką Amerikos lietuvių nuveikė muzikos srityje. Tai buvo didžiausia ir svarbiausia naujiena apie iševiją.

Darbas be galo didelis ir svarbus; užsimojimas platus ir sunkus. Nenoroms kyla klausimas, ar pasiseks jį užbaigti? Žinant Žilėvičiaus energikumą ir pasiryžimą, daug aš bijoti nereikia. Juk šis darbas yra tik dalis to, ką Žilėvičius pradėjo dar Lietuvoje: jis ten padarė pradžiū Lietuvos Muzikologijos Muziejui, kurį, grįžęs iš Amerikos, manė užbaigti. O Lietuvoje tokiam muziejui medžiagos yra kur kas daugiau, negu Amerikoje. Vien tik liaudies muzikos instrumentų Žilėvičiaus rinkinyje esama jau arti 300.

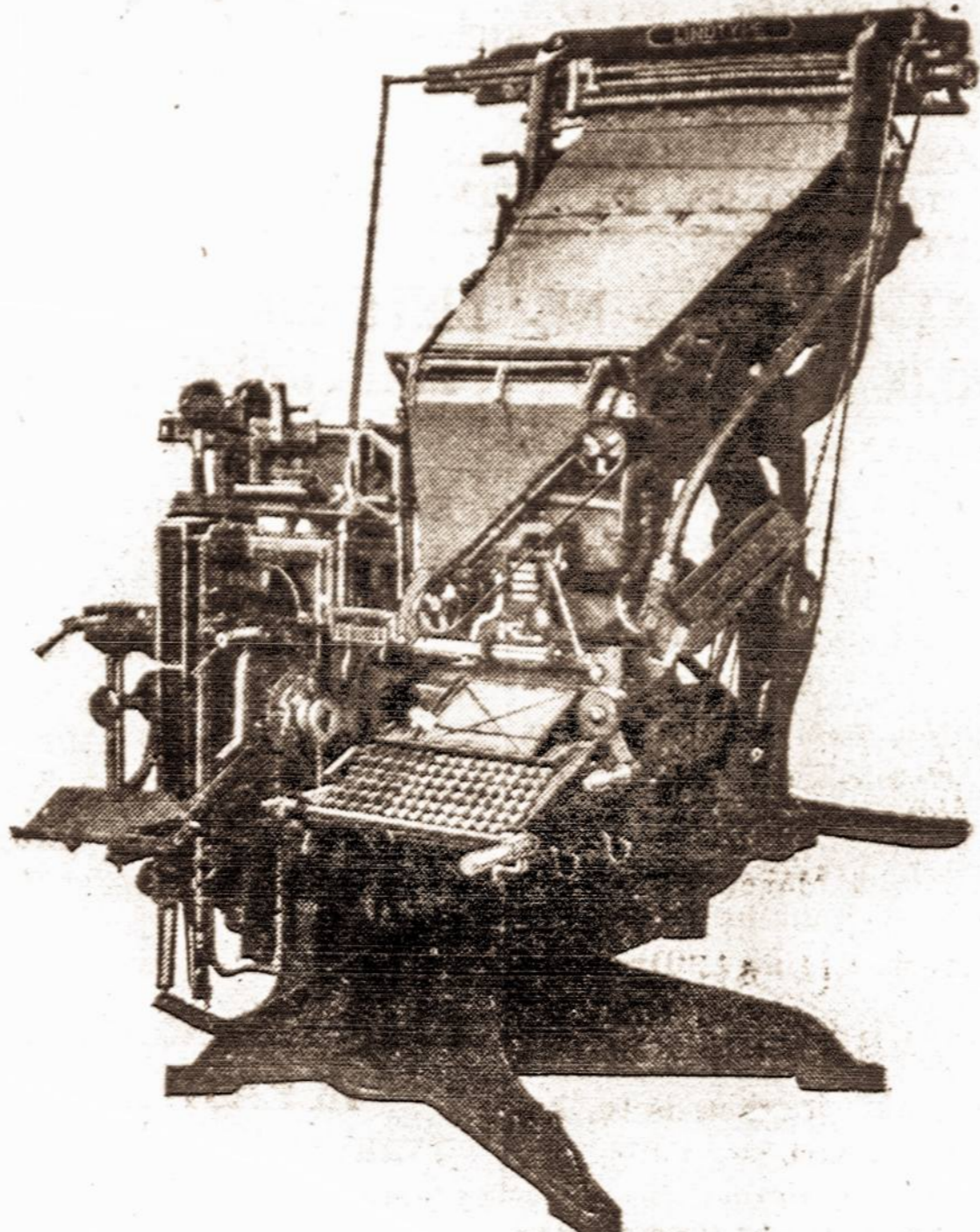
Kompozitorius Juozas Žilėvičius, sulig padermės, yra žemaitis. Greta muzikos konservatorijos studijų baigimo, jis dar mokėsi Arkeologijos Institute, Dailės bei Meno Istorijos Institute ir kitose meno įstaigose. Jis turi Laisvojo Menininko mokslo laipsnį, nors jam geriau pritiktų Huzikologo titulas. Kazys Dryža.

Flower
GREENHOUSE
193 Stanley St. New Britain Ct.
C. GEDRAITIS, sav.
Ivairiausios rūšies gėlių įvairiausiomis progoms galite gauti šiame didžiausiam gėlyne
Tel.: 3826-W

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir šis Mūsų restorane patiekiamas puikiausios maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue, New Britain, Conn.
Tel.: 6639

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

PIRMOSIOS KREGŽDĖS

Praėjusiame Vienybės numeryje trumpai buvo užsiminta apie naujos raidžių rinkimo mašinos arba linotipo reikalingumą. Betgi šio laikraščio redaktoriaus balsas nebuvo šauksmas tyruose. Kaip bemaž, eilė Vienybės draugų atsiliepė, atsiųsdami aukų jau naujam linotipui įsigyti. Šie vienybiečiai kurių pavardės čia pat skelbiamos, gerai supranta Vienybės spaustuves gerinimo reikala. Kiti Amerikos lietuvių laikraščiai nė pusės Vienybės amžiaus nėra pasiekę, o jau kelias atvejais yra gerinę savo spaustuves. Pirke naujas raidžių rinkimo mašinas. O ką bekalbėti apie Vienybę, išgyvenusią 55 metus?...

- KAŲ VEIKIA DETROITO LIETUVIAI**
- DETROIT, Mich. — Akso- mačio ir Satulaičio alinės (3424 Lafayette Blvd) lankytojai kitataučiai geriausiai mėgsta gerti lietuvių gamybos limonadą (sode). Nesvaigių gėralų fabrikas, lietuvių įmonė, vadinasi Red Arrow Bottling Works, prie Martin Street.
- Onos Aksomaitienės sūnus Edvardas įgijotais atstovauti ALK Idgentų sąjungos Detroito kuopą ALK Federacijos 4 skyriaus susirinkimuose.
- Paskilbęs Detroito lietuvis Barney McCosky išvyko su beisbolininkų jautu treniruotis į Lakeland, Florida.
- Detroito lietuvių labai džiaugė išgirdę per radiją Oną Katkauskaitę, kurios pasikalbėjimas New Yorko buvo pertransliuotas Detroito stotyje WXYZ. Katkauskaitė buvo pristatyta klausytojams kaip talentingiausia šioje šalyje (Bridgeport, Conn.) gimusi dainininkė.
- Ona Aksomaitienė.**
- Pr. Lapienė, Babylon, L. I. \$1.00
 - M. Strumskienė, Ozone Park, N. Y. 1.00
 - Dr. M. J. Vinikas, New York, City 1.00
 - V. Dauksys, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - V. Ambrazevičius, Newark, N. J. 1.00
 - A. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - X. Strumskis, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - V. Jankauskas, Hoboken, N. J. 1.00
 - A. B. Strimaitis, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - P. Dailydėnas, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - I. Stanis, Brooklyn, N. Y. 1.00
 - P. Macys, Brooklyn, N. Y. 1.00

DŽIAUGIASI TUBELIENĖS ATsilANKYMU

HARTFORD, Conn. — Kovo 15 d. buvo suruoštos prakalbos, į kurias pakviesta kalbėti p. J. Tubelienė. Susirinko gražus būrys iš Hartfordo ir apylinkių. V. Bringa pradėjo programą ir pakvietė kalbėti p. V. Cekanauską, kuris nušvietė klausytojams šių laikų padėtį ir kvietė visus ir toliau išvien veikti. J. Tubelienė, kuri retkarčiais pravirkindavo publiką pasakodama lietuvių padėtį ir žmonių naktinius žudymus. Būtų gera, kad kiekvieną lietuvių kolonija pakviestų p. J. Tubelienę pakalbėti. Ji savo meilumu ir gražia kalba kiekvieną lietuvių sujaudina; kviečia visus susiburti į didelį būrį ir vaduoti pavergtus brolius iš raudonosios Rusijos vergijos.

Pasibaigus kalboms viešnia kalbėjosi su vietiniais lietuviu. Kai kurių ji pažino gimines Lietuvoje. Hartfordiečiai smalsiai apie juos p. Tubelienės ir klausinėjo.

Ant rytojaus pas p. Stankevičius buvo suruošta pietūs Stankevičienės ir Petrukevičienės pastangomis. Atsilankė per dvidešimt lietuvių. Prieš valgant buvo pagiedota Lietuvos himnas ir palinkėta p. Tubelienėi didžiausios laimės kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Pabaigus valgyti, buvo įteikta viešniai dovanėlė. Tubelienė kvietė visus kartu dirbti lietuvių darbą ir jungtis į vieną lietuvišką šeimą; kada šeima sugyvena gražiai, tai tada viskas galima nugalėti.

Pietų buvo atsilankę pp. Petrukevičiai, Poteliūnai, Alijošiai, Medoniai, Sekiai, Labanauškas, Jalinovskis, Leonaitis, Bringai, Tocienė, kun. Kripas, A. Sabeika, dr. A. Snipis su mama, dr. Aukštakalnis su žmona. Prakalbas ruošė L. G. K-tas, pirmiau buvęs V. V. S. skyrius.

John Medonis.

P. S. — Mačiau laikraštį buvo parašyta, kad korespondentai neparošė žinių. Kiti ir asmeniškai ragina. Rašyt — rašome į visus laikraščius taip, kaip draugijos bei organizacijos reikalauja. Bet vienas tų laikraščių, Darbininkas, mano daug pranešimų nededa, o paskutinius cenzuruoti pradėjo. Todėl ir nerašau, nes cenzūros labai nemėgstu. O visų lietuvių veikimą vertinu ir, kiek galiu, bandau padėti, išskiriant komunistus. Kas darosi Hartforde, bus rašoma Amerikos Lietuviai ir Vienybėi.

J. M.

JUOZAS BAČIŪNAS FLORIDOJE

Išvažiavęs į šiltąją Floridą atstogauti vasarnamių Sodus, Michigan, savininkas J. Bačiūnas, nors maudosi sūriame jūros vandenyje, bet žuvauja gailame vandenyje, ežere vardu Okeechobee (jei galite tą išstarti!) Jis ne tik sako, bet ir parodo, kad tame ežere auga labai didelės žuvis — basai. Tik reikia mokėti, jas pagauti. O Bačiūnas moka.

WATERBURY, Conn.
Vienybės atstovas
J. ZEMANTAUSKAS
130-Congress Ave.

See Woodstock
TYPEWRITER

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Ivairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street, New Britain, Conn.
Tel.: 2036

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIECIAME
642 Stanley Street, New Britain, Conn.
Tel.: 6872

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda — namai, automobiliai ir t. t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierių reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras — tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

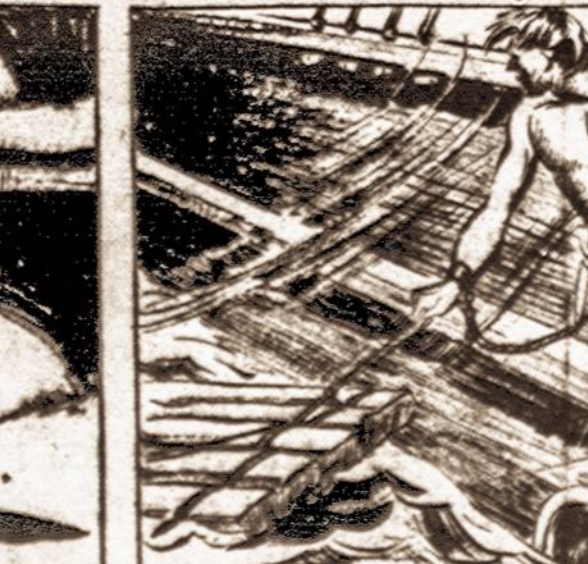
TARZANAS IR TARZELE

BOHGDU COWERED IN THE SINKING SHIP'S HOLD UNTIL HE HEARD TARZAN'S CRIES. THEN DEVOTION OVERCAME HIS TERROR.

HE SHATTERED THE DOOR OF TARZAN'S CABIN. TOGETHER THEY BROKE THE CHAINS, BUT HEAVY LINKS DANGLED AT TARZAN'S WRISTS AND ANKLES.

ON DECK, TARZAN LASHED TOGETHER A RAFT AND LOWERED IT TO THE SEA. BUT THE PANICKY APE WOULD NOT LEAVE THE SHIP.

"THEN I STAY AND DIE WITH YOU!" SAID THE APE-MAN, WHO NEVER DESERTED A FRIEND.

70. — Didžioji beždžionė Bohgdu skęstantiame laive stebėjosi, kodėl vanduo vis didėja. Jos protas nerodė, kas reikia daryti. Tik kuomet išgirdo Tarzano riksmą, ji pradėjo laužyti užtvaro duris.

Netrukus Bohgdu sulaužė ir kajutes duris, kur buvo uždarytas Tarzanas. Abudu drątuoliai tuoj sutraukė grandines. Bet tų grandinių galai kabojo ant Tarzano rankų ir kojų. Žiedų negalima nulaužti!

Išsivedęs Bohgdu į laivo viršų, Tarzanas skubiai surišo draugėn keletą gelbėjimosi sielių ir nuleido į vandenį. Bet išsigandęs Bohgdu nenorėjo lipsti iš laivo. Jam rodėsi saugiau laive, negu bangose.

Tarzanas nebuvo pratęs palikti nelaimėje, nepaisant, ar bus tai žmogus, ar gyvulys. Jis grįžo į skęstantį laivą. "Jei tu nenori gelbėtis, aš turėsiu mirlipti iš laivo. Jam rodėsi saugiau laive, negu bangose. Tarzanas nebuvo pratęs palikti nelaimėje, nepaisant, ar bus tai žmogus, ar gyvulys. Jis grįžo į skęstantį laivą. "Jei tu nenori gelbėtis, aš turėsiu mirlipti iš laivo. Jam rodėsi saugiau laive, negu bangose. Tarzanas nebuvo pratęs palikti nelaimėje, nepaisant, ar bus tai žmogus, ar gyvulys. Jis grįžo į skęstantį laivą. "Jei tu nenori gelbėtis, aš turėsiu mirlipti iš laivo. Jam rodėsi saugiau laive, negu bangose.

Edgar Rice Burroughs

Ziurekite
Tarzano
apysakas
tešiny
trečiame
puslapyje

KOMUNISTAI ŠMEIZIA LIETUVOS SĖLPIMO FONDĄ

LAWRENCE, Mass. — Komunistų dienraštis Laisvė sausio 14 d. paleido šmeižtus prieš Lietuvos Sėlpimo Fondą, Lawrence, Mass. Po šmeižtais pasiraso koks ten L. K. Biuras — turbūt Lietuvos Komunistų biuras, kuris net mūsų fondo vardo nežino — vadina Lietuvos Gelbėjimo Fondą.

Tasai biuras išvadino visokiais fasistais, smetonizais ir dar kitaip visų didžiųjų pasarpinių draugijų išrinktus į fondą delegatus.

Sis fondas veikia ir gerai darbuojasi Lietuvos nepriklausomybės atgavimui, turi keleto dolerių banko ir darbuojasi daugiau. SLA 41 kp. prakalbose surinkta \$4.71, vasario 9 d. Lietuvos Ūkiesų Klubo surengtosie prakalbose vasario 16 d. publika aukų sudėjo \$17.22. Viso dabar Fondas turi iše \$66.51.

O Laisvė rašo: „Keli fasistiniai elementai yra pasilikę ir nori Fondą panaikinti savimi reikalais.“ Toliau: „Neduokite jiems nei cento.“

Lawrenciaus draugijų nariai ir visi lietuviai ta Fondo komitetai labai gerai žino, nes draugijų nariai juos išrinko. Taip pat labai gerai žino ir komunistų afektuotus darbuojus. Juk kai Fondas nutarė jau eiti pas advokatą ir traukti į teismą, tai tik tada komunistai pridavė per rankas protokolus, bet jau su ištrintomis vietomis. Ar dar geresnių darbų reikią?

Jie sako: „Neduokite nei cento.“ Jei pažūrėsime į sąrašus ir knygas, tai per visą laiką, kada tik buvo renkamos aukos Lietuvos ar Lietuvos sėlpimui, tai labai gerai žinome, kiek komnacių aukavė tiems sėlpimams. Nėdėvai, kad jie sako: „Neduokite nei cento!“

Ir dar drįsta tie komunistiniai lawrenciečių lietuvių vardu kalbėti! Keturiolika draugijų tik šešius delegatus siuntė į Fondą, norėdamos kontroliuoti.

RADIO SUKAKTUVIŲ PRAMOGA

BOSTON, Mass. — Sekmadienį, balandžio (April) 27, lygiai 8 val. vak., Municipali Salėje, So. Bostone yra rengiamas radijo astuonių metų sukaktuvių vakaras. Bus vaidinta dviejų aktų operetė: „Apkalbos ir Meilė“. Ši operetė labai įdomi ir turbūt dar pirmą kartą bus statyta Bostone. Susidaro iš gražių parinkty naujų dainų. Bus geriausiai dainininkai-ės. Programoj dalyvaus Keistučio ir Birutes Radio Choras vadovaujant Valentina Minkienė. Svarbiausia komiko rolę vaidins svečias iš Nashua, N. H. populiarus ir mylimas dainininkas Jonas Tamulionis. Solistus ruošia dainininkas Vincent Jenkins. Ši veikala vežisuos gabus, ir gerai žinomas vaidinla Jonas Krukohis. Daug pastatų gėdama į šį veikalą, kad tikrai palinksihnt publika.

Ši metų sukanka lygiai astuoni metai, kaip Bostone lietuvių radijo programa pradėta leisti oro bangomis, vadovaujant Steponui Minkui. Tad šiai progai paminėti ir yra rengiamas šis nepaprastai žavėjantis linksmas ir gražus vakaras.

ti 7 didžiules Pasalpines Draugijas su daugiau kai 800 narių.

Laisvės kitam nūm. sausio 31 d. rašoma: „Lietuvių literatūros Draugijos 37 kp. delegatų raportas apie Lietuvos Sėlpimo Fondą. Sakė, kad per fondą gyvavimą tapo išsūtą trys simtai dolerių. Bet pinigai pasilikė tik New York Lietuvos konsuli. Turimė kvitas, kad konsuls tuos pinigus priėmė. Bet vėltau reikalavome parodymų, ar jis tuos pinigus išsūtė Lietuvon. Tai gavome atsakymą, kad jis netur. Tarko, es girdi, daug aukų plaukia į labai yra užimtas. Bet dabar buvęs konsuls nusipirė kė vištų farmą. Tai gal jau nebėliko nė cento tų mūsų aukų.“

Kas tokį atsakymą gavo? Tik Laisvės peckelis! Fondas turi visą kvitas, kaip nuo konsulo ir iš Lietuvos, kad ten pinigai priimti. Nemeluoškite!

Toliau sākoma: „Mūsų delegatū sakė: Mes bandėme, kad tos aukos būtų pasiūstos Lietuvos darbininkams, bet Lietuvos liaudies priešų būvo dauguma ir mes negalėjome nutarimą pravesti.“

Mes labai apgailėstaujam, kad tiek tuo laiku žioplūs buvot, kad savo vaikų neatsivedėt į susirinkimą, tai tikrai būtųmete laimėję kovą.

Lietuvos Sėlpimo Fondas neves jokios kritikos su L. K. Biuru, ar su komnaciis, nes būtų bergždžias darbas su jais užsimindinti.

Lietuvos Sėlpimo Fondas savos susirinkime 1941 m. vasario 8 d. visais balsais nutarė pasaijinti iš Fondo visas komunistines organizacijas: 1. Lietuvos Komunistų Partija, 2. Amerikos Lietuvių Literatūros Draugija, 37 kp., ir 3. Lietuvos Darbininkų Susivienijimo 125 kpj

K. Vidūnas, pirm. F. Vareška, vice-pirm. M. Stakionis, sek. Anna Pielik, izd.

NUEJO NIEKAIS OPERACIJA

PEABODY, Mass. — Vietos gyventojai Jorkūbi Rumševičiui padaryta labai sunki operacija viduriuose nuo kitaip neįsigydomos ligos. Po pavykusių operacijos ligonis pradėjo smarkiai rūkyti cigareta, nuo kurios užsidegė lova, ligonis skaudžiai apdegė ir nuo to mirė. Buvo iškimingos laido-tuvės su daugybe palydovų ir gražių gėlių. Palaidotas laisvės kaplnėse, bet užtai su bažnytinėmis ceremonijomis.

Darbai čia silpnai eina. Bendarbių daug.

Į J. V. kariuomene išėjo: P. Vaitkūnas, J. Peikevičius, B. Balkus, J. Kulikauskas, F. Kuodis ir Stasys Paškevičius.

Stasius Paškevičius daugai soruotė išleistuvių bankietė. Buvę daug svečių ir sudėjo naujam karėvui dotany \$90. Kitlems karėviamis jokių išleistuvių neruošta. Mat jie visi turi šioje šalyje savo tėvelius. J. Paškevičius — našli-tis.

J. Mankėvičius. SO. BOSTON, MASS. Vienybės atstovas A. MATJOSKA 261 Athens Street.

PAVYZDINGA LIETUVIŲ KOLONIJA

ANSONIA, Conn. — Buvo laikai, kad šių žodžių rašytojas dažnai parašydavė į Vienybė žinučių iš šios lietuvių kolonijos. Dabar ir vėl noriu šitą parašyti. O rašyti daug sunkiau, negu skaityti, nes reikia mintis suskoncentuoti. Gi dabartinėje skubėjimo gadyneje kartais ir sunku būna. Čia lankydamsis Juozas Tysliava pareiškė, kad trumpos žinutės, ar pastabos iš lietuvių kolonijų daugiau yra pateidaujamos, negu ilgos. Tai są čia kai ką ir prašysiu trumpai.

Vietos draugijų komitetas Lietuvai gelbėti kovo 1 d., turėjo susirinkimą. Išklaudyta raportai iš pasekmingo vasario 16-tos minėjimo. Nutarta tik \$50.00 pasiusti Liet. tremtiniams sėlpti, o kitus dar palaikyti čia.

Per dešimt metų šio komiteto pirm. J. Žilėvičius atsisakė, tai išrinktas naujas — J. Bujanauškas, garbės pirm. — vietos lietuvių paapijos klebonas kun. V. P. Karkauskas, sek. J. Radzevičius, izd. A. Baranauškas. Nutarta ir toliau dirbti lietuvių tautos labui.

J. Kantautas pasiūlė savo kaštais atspausdinti sąskaitą, kiek kas čia aukojo Lietuvai. Jei jis pilnai galėtų sudaryti tokią sąskaitą, tai būtų gražus istoriškas dokumentas.

Su visais čia šenėliais ir mažais lietuvių prisikaitoma apie 1,000. Atrodė, kad čia lietuviai gerai organizuoti ir maž daug laikosi vienybės, — jeigu išlaiko liet. parapijas ir šiaip jų judėjimas yra žymus.

Zinoma, draugijos, organizacijų kuopos ir visoki komitetai, be veikėjų būtu mirę kinai. Veikėjų eilės laipsniškai mažėja. Tiesa, parapija turi suorganizavus jaunų vyrų klubą ir iš merginų Marijos vaikelių draugiją. Tačiau, šiaip prie lietuvių veikimo yra sunku priaugančią kartą priškiesti.

Temiąnt, atrodo, kad čia partijų užmačios lietuvių veikimo nedrumėčia, principie visi veikėjai vieningai nusiteikė, bet paskutinių laikų, lyg kieno užleistas nesufikimas skverbiasi. Kartais tarp savės smarkiai pasibarama. Gal dabartiniai būsūs pasauli nuotyčiai ir skaitanciosios visuomenės nervūs pavėikia. Žiūrėk, už mažmožių raukia kaktas ir reiškia piktumą.

Kovo 14 d., eidamas į darbą, užsukau ir gelželio stotį pažiūrėti, kaip vietos būris bus išvežiamas karšciai tarnybai. Tačiau gausiųjų žmonių minia susirinkusi juos palydinti. Traukiniui atėjus, ir muzikai pradėjus groti, visų veidai surimtėjo, kitų akyse ašaros matėsi. Yra jaučiama, kad gal jiems tekti stot į žūtbutingą kovą. Jų tarpe ir lietuvių buvo.

TARZANAS IR TARZELE

71. — Tarzanas turėjo ilgaį pasakoti silpnapročiui Bohgdu, kol šiaip taip pavyko išsikinti, kad jie būdu turės minti, jei ilgiau pasilikis laive. Nus mirties galima išsisaugoti tik ant sielio jūrose.

Kiek laiko atgal pasiūliau \$1.00 vertės vakarieniš bilietą vienai jaunai merginai. Tai ji man atkirto, kad pinigų neturi tokioms vakarieniš. Tai patsėjai, dirbi, — ką darai su pinigais? Atsakydama suminėjo daug reikalų. Tarp kitko, veido dažymus, pudrą, kvepalus ir dar kad yra įpratus rūkyti.

Mums, vyrams, barzdaskutys barzdą visai gražina ir žinoma ne uždėka, bet visgi surandam pinigų vakarieniš. Juozas Marčiulionis.

NELAIMES SU AUTOMOBILIAIS

Per pėreitus vienus metus Jungtinėse Valstybėse automobiliai užmušė žmonių 35,000, o sužeidė 1,320,000. Prieš tai, 1939 ir 1938 m. buvo užmušta tik po 32,000 kasmet.

Pernai sužalotų žmonių skaičius buvo didžiausias negu bet kada Amerikoje. Nelaimės su automobiliais prasidėjo dar 1892 m., kai C. E. Dyrvea pradėjo važinėti gasolnu varomu automobiliu. Nelaimingų įvykių aukos kasmet daugėjo ir daugėjo, kaip daugėjo ir pačių automobilių skaičius.

1912 m. šioje šalyje buvo milijonas automobilių. O per tuojau jau buvo jau 31,000,000.

Sulig vairuotojų skaičiaus pernai atsiklo nelaimės 33,870 vyrų ir tik 2,710 — vairuotojoms moterims. Tas afiskināna tuomi, kad moterys atsargesnės vairuotojos už vyrus, nors jų ir yra mažiau, negu vyrų.

Suo nelaimių daugėjimu labai susirūpinusi Amerikos spauda. Kas dėl priežasčių, kad tos nelaimės taip daugėja? Juk keliai šioje šalyje geriausi, su visais patogumais ir saugumais.

Ka; kas aiškina, kad šių laikų automobiliai gaminami ir silpnesnis medžiagos, negu reikia jų saugumui. Be to, varikliai yra perstiprus: turi skuba net iki 100 mylių per valandą. O silpnos konstrukcijos automobiliais neturėtų būti didesnė skuba, kaip 50 mylių per valandą. Tokios skubos užtektų bendrai transportacijai, o saugumo būtų daug daugiau. Juk ir atodairausias vairuotojas nesuspės laiku suvaldyti pėgreit važiuojančios mašinos, kuri savo protavimo neturi.

Humanitarininkai tebis, kad visuomenė, bekovodama su žmonių naikinančiais gamtos reškiniais, neįstanga apsi-saugoti nuo savo pasigaminātų mirties įrankių.

Vincas J. Vyšnius.

Baisės bangos netrukus pradėjo laužyti paskubomis sudarytą sielį. Audra dar nebuvo sustojusi ir sudrumsta būvo bangavo su visu įnirtingu. Jei negalėjo išsikinkyti gana stiprus laivas, tai ką reiškia sielis?

SUKILELIS MONTE
BOTHŲ GRAF V. KEYSERLINGK
VERTĖ L. DAUKSA

(Tęsinys)

Tai pasakęs, Getka nusigrėžė, norėdamas paslėpti savo juoką, ir nuskubėjo pas Auktumą, kuris su vežimu ir tarnais jau buvo palikęs vienuolyno kiemą.

Getkos klāsta pavėjo, nes persigandusios vienuolės maldavo viršlinikę nieko nedaryti ir nedrįso nošes iškišti iš namų; jos net nemėgino paleisti sutraišiotų tarnų. Viršlinikei visa tai atrodė lyg sapnas, nors lavonas vienuolyno kieme buvo tylus tikrovės liudytojas.

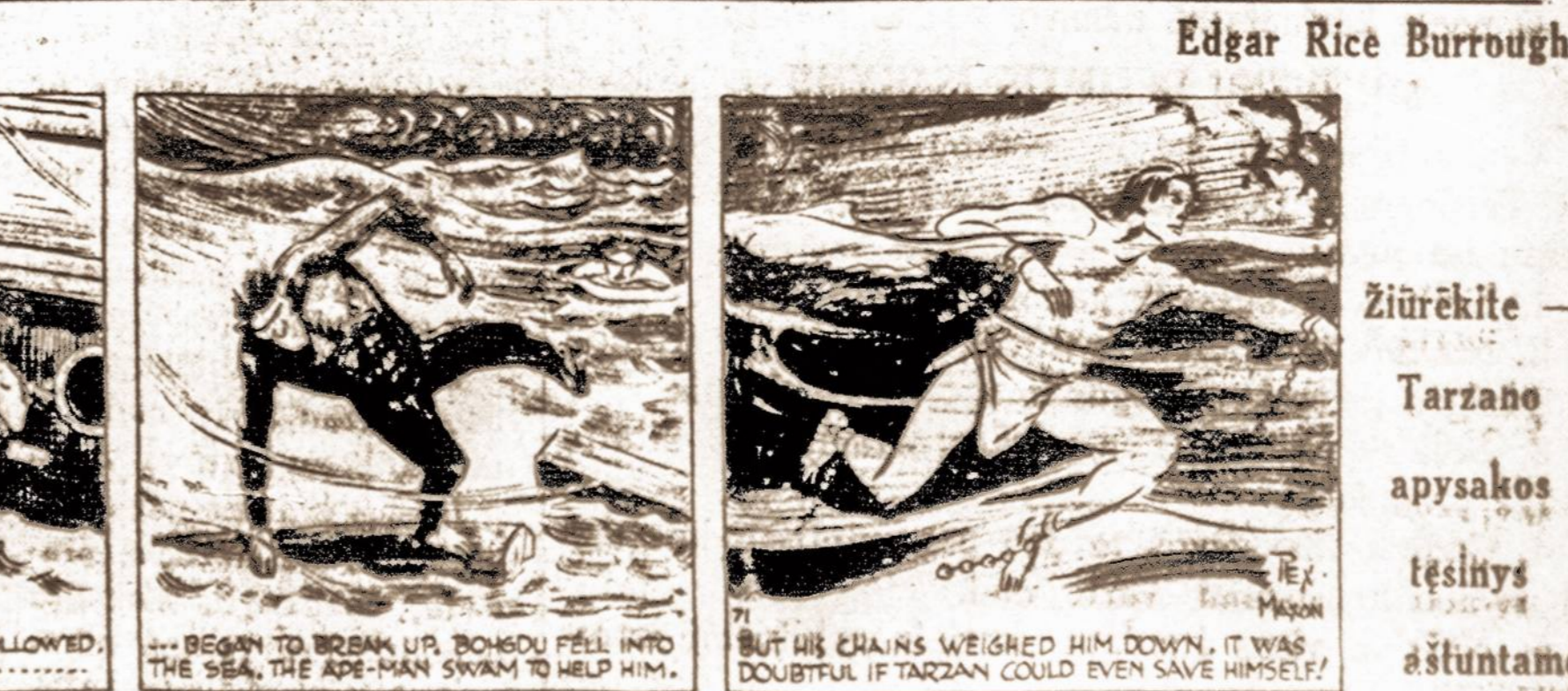
Ta aplinkybė, kad vienuolynas buvo už miesto, žymiai palėngvino mažam būreliui atsitraukti. Skubiai, tačiau bė bairmės, leidosi Auktuma su išsigelbėtosiomis nežinomais keliais į Ramovę. Bėgti jo širdis, nepaisant džiaugsmo vėl atgavus savo mylimąją, buvo kupina sielvarčio. Jis nedrįso jai pranešti apie šėvo mirtį. Iš jos pakartotinio klausimo pradžioje jis išsisuko. Tačiau kai Nomėda ėmė primygtinai ji spirti, šurpios tikrovės nebegalima buvo toliau slėpti.

Neapsakomas sielvarčias apėmė Nomėdą. Ją palaikė tik jausmas, kad yra išgelbėta ir šalia savo mylimojo. Tačiau nei žalios girios, nei žvilgā ežerai, nei paukščių giesmės, nei guoliziamieji Auktumos žodžiai negalėjo jos skausmo sumažinti. Pasaulis atrodė jai tamsus ir fūdnas, ir tik Auktumos akys ji išskaitė gilią meilę, kuri, kaip ji vėlėsi, turėjo būti balzamas jos žaidoms.

XVI

Jodamas į Ramovę, Montė pateko į tokią sritį, kurią vokiečiai vadino tyruma, tačiau netānkūs miškai, nei klasingi liūnai negalėjo ji silaikyt. Nuo tos dienos, kuri jam atnėšė tėv netekimą ir nežinią dėl sesers likimo, o tai pat pavėrtė gruvėsiais jo vaikystės gužtą, jį apėmė ligi šiol nematyta energija. Bėgti jo širdį dažnai draskė priešingai jausmai. Jis prisiminė tą gegužės dienā, kai jis vienu kard smūgiu perkirto juokdario lėle. Dabar jis rengei savo valia priversti susyvertuoti tūkstantčius, ir šį kartā smūgiai teks ne lėlėms. „Blō gas ženklas“, tada pasakė Hirschalsas. „Hirschalsas!“ Prieš jo akis staiga stojo liesa draugo figura tačiau visā tai jau atrodė be galo toli. Hirschalsas Magdeburgas — Katerina. Jo jaunystė tartum įskūnijo tose trijose savokose; labar ją nutraukė rimti vyro uždaviniai, kuriuos jis sau patsykūrė: išvaduoti savā tautā iš vergovės pašies. Ar jis kada nors sutikš savo Magdeburgo draugā kaip priešā? Jis negalėjo sau įsivaizduoti tokios padėties. Kas gali jį priversti kautis su draugu? Tačiau ar neatsitikdavō tautų gyvenime, kad dviejų vyrų draugystė dingdavō, kai pakildavo neumaldoma ikrovė, lyg tardma: „Tavo tauta nėra manoji, avo tikėjimas negali būti mano. Tavo tautos alve yra taip pat tavo kaltė, aukščiau mūsų ra aukštesnė valia, aukštesnis įstatymas už tarugystę.“ Tos mintys dažnai jį kankino: Naktimis, kai ligi pat aušrōs degdavo laužas, kad baidytų plesrusius žvėris, kurie bėstėsi pō vyrus, jį dažnai apimdavo abėjonės ir silpnumas. Tačiau išgirdus palydovų karō dainās, prieš jo akis stovado tai, kas jam buvo padaryta, ir kerstō liėpsnā naikindavo visus švelniuosius jausmus.

Pō tokių naktų dienā jis dar labiau skubėdavo į savō tikslā. Pō tokių valandų kuriomis jis pajusdavo nesulaikomą, laukinę neapykanti, brendo ir gilėjo jo meilė tėvynei. Anksčiau ta meilė reiškes ilgėsiu, o dabar jis pajūtō, kad jo troškimą tepatenkins vien pasiaukojimas tėvynei. Kitomis akimis žiūrėjo jis dabar į krašto grožybėsi: Vietovāžirdio išorē nepasikeitė. Skaidrus upelias čiuirėnō tarp žaliuojančių miedzių pynių, gelūs šaltiniai sunkėsi tarp sakņų ir akmenų; miškas ir pievos žaliavo; kvėpajo žydinčiomis žolėmis, paukščiais čiuirėjo šakose, bitės ir vabzdžiai dūgė kėrmuose ir gėlėse, peteliškes skraidė ore, krūmuose ir girioje knibždėjo gyviai. Tačiau akys, kuriomis Mon-

Sielis sutrupėjo. Tarzanas su Bohgdu atsidūrė vandenyje. Pamatęs, kad išsiganęs Bohgdu gali nuskęsti, Tarzanas plaukė jō gelbėti. Bet Tarzanui buvo sunku plaukti su grandinių galais ant rankų ir kojų.

Edgar Rice Burroughs

Žiūrėkite — Tarzanas apysakos tęsinys aštuntame puslapyje.

VIENYBĖ

Established 1886
LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY
Published by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates
United States \$2.50
Foreign Countries 3.00

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York. Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse \$2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

MILIJONAS VERGŲ

Iki šiol buvo manoma, kad civilizacija teikia žmonėms laisvę, lygybę, teisėtumą ir kitas palaimas, kurių neturi atsilikusios nuo civilizacijos tautos, palaikančios vergiją, baudžiavą, ar luomų skirtumus.

Bet šių laikų gyvenimas parodo ką kita. Neseniai įvykusiame Lisboneje laikraštiniuose susaživime konstatuota, kad Adolfas Hitleris dabar turi savo faktinioje vergijoje tikrų baudžiaininkų net visą milijoną.

Cia nekaltai apie nacių partiją, kuri verčiama savo fuenerio (vado) akiai klausyti, nei gi apie karą belaisvius, ar priverstinuose darbuose nusikaltėlius. Kalbama tik apie tą milijoninę vergų minią, kurią sudaro atgrūsti į Vokietiją iš pavergtųjų šalių darbininkai.

Vokietijos oficialie statistika rodo, kad tokių darbininkų vien industrijoje esama 670,000. Kiek darbininkų priverstinai dirba žemdirbystėje, aiškiai nepasakoma, bet manoma, kad jų bus dar kita tiek. O jei prie šio skaičiaus pridėti dar karo belaisvius, kurie dirba ūkiuose ir nekairinėse įmonėse, tai tokių vergų bus daugiau, negu du milijonai!

Daugiausia tų baudžiaininkų atgabenta į Vokietiją iš Lenkijos, kur policija, be jokių pranešimų iš anksto, suima gyventojus ir gabena į priverstinius darbus. Tik Danijoje ir Norvegijoje dar laikomasi sandmės tvarkos. Bedarbiams pareiškiami, kad yra darbų Vokietijoje, o jei kas ten vykti nenori, tiem sulaukoma nedarbo pašalpa.

Štai jums ir civilizacija!

NAUJAS LAIMEJIMAS

Savo tėvynės Austrijos sostinėje Adolfas Hitleris laimėjo dar vieną nekruviną mušį: Jugoslavija pasirašė sutikimą prisidėti prie trijų talkininkų — Vokietijos, Japonijos ir Italijos "ašies". Idomu, kad toje pat Vienoje Hitleris sunaikino Austrijos respubliką, sukarpė Čekoslovakiją, suplėšė Rumuniją, paklūpdė Vengriją, parbloškė Slovakiją, pasijungė Bulgariją... Šios visos valstybės buvo prijungtos prie ašies viena po kitos, ne kaip pilnateisės talkininkės, tik kaip vasalinės tautelės, kurioms paliepta demobilizuoti savo kariuomenes, dirbti Vokietijos naudai ir užlaikyti vokiečių kariuomenę.

Tiesa, Jugoslavijai pasisekė išsiderėti šokių-tokių lengvatų: Vokietija žada negabenti savo kariuomenės per jos teritoriją. Bet kas gali dabar tikėti diktatorių žodžiams? Visi nepulimo pakčiai, bendrojo gynimosi susitarimai, neliečiamybės garantijos — tai tik tuščias burnos aušinimas. Lietuva tą geriausiai žino.

LAUKAN, GRAZIANI!

Dar neseniai besididžiavusi savo įstojimu Vokietijai į talką Italija jau pradeda jausti, kaip ją Hitleris laipsniškai stelbia. Kai nacių vadai žygioja pirmyn, fašistų generolai traukiasi ne tik iš mūsų lauko, bet ir iš tarnybos.

Nesisekanti Graikijoje, neseniai pasitraukė iš vadovybės maršalas Badoglio. Dabar, po nepasisekimų Lybijoje, pasitraukė ir maršalas Graziani, kuris buvo atsizmėjęs sugabumais prieš fašistų išgalėjimą, o kare su Etiopija užsiplėnė visus laimėjimų laurus.

Britanijos kariuomenė — tai ne puslankinių etiopų gaujos. Britų riešutas pasirodė italams neperkandamas. Narsusis Graziani turėjo pasitraukti.

O nacių kariuomenė ormu stūmiasi į Pietus.

ŠIŲ DIENŲ DESIMTIS ISAKYMUŲ

Veikiantieji šioje šalyje svetimų valstybių šnipai, anot Teisingumo Departamento susekimų, laikosi šių griežtų įsakymų:

- 1. Naikink mašinas ir gaminimo įrankius.
- 2. Naikink ir griauk dirbtuves, fabrikus ir pramonės įstaigas gaisrais, sprogdinimais, ar bombomis.
- 3. Naikink susisiekimą, transportaciją ir kitaip kliudyk produkcijai.
- 4. Gadink medžiagą, ar jau pagamintus daiktus, kad jie nebūtų tinkami vartojimui.
- 5. Naikink visus įrankius, kuriais gaminami karo reikmenys.
- 6. Trukdyk krovinių įveikimą.
- 7. Griauk transportacijos sistemą.
- 8. Vok planus, formulas, modelius ir produkcijos pavyzdžius.
- 9. Nuodyk bakterijomis karo produkcijos darbininkus.
- 10. Sudaryk ir nelaimingus įvykius, kurie trukdytų gamybą.

S. GABALIAUSKO LIETUVOS VADAVIMO DARBO PLANĄ PAANALIZAVUS

Per pora mėnesių nuo p. S. Gabaliausko pasiūlyto "Lietuvos vadavimo darbo plano" paskelbimo spaudoje, p. S. Gabaliauskas tikrai susilaukė to, ko savo plano gale buvo prašęs: "Kritikuokite nuosirdžiai šį siūlymą ir jei kas ką geresnio sugalvos, siūlykite."

Ir iš tiesų jo pasiūlymą atsiliepi ne vienas. Pirmiausiai, rodo, "Amerikos Lietuvis", p. V. M. Klausutis, toliau "Amerikoje" prof. K. Pakštas, vėliau vėl tame pat "Amerikos Lietuvis" p. V. Širvydas ir p. Vis-Lietuvis. Lygiagrečiai "Vienybėje" pasirodė ir mano "Ne tuo keliu einama" ir "Realios vienybės keliu." Iš šių visų atsiliepiusių tik prof. K. Pakštas rado planą remtinu, gi visi kiti, kad planas nėra toks, kuris galėtų patenkinti Amerikos lietuviškąją visuomenę, ir štai dėlko: p. V. M. Klausutis — dėl jo partijinio pagrindo; p. Vis-Lietuvis — dėl prieštaravimų, esančių plane, apie partijų skaičių ir dėl diplomatų bei naujųjų atvykėlių iš Lietuvos priėmimo vadavimo darbo vadovybės; p. V. Širvydas — neatrodo, kad irgi būtų tokiu planu "sužavėtas", nors dėl baimės "pasiliksime vieni" savo pasisakymuose buvo tiek atsargus, kad jo nuomonė, bent mums, taip ir pasiliko labai miglota; aš gi — pirmoji eilė dėl to plano partijinio pagrindo, kuriuo pagrindu dalijant nepaimami visi lietuviai ir dėl visos eilės kitų priežasčių, kurias kaip tik dabar, analizuojant p. S. Gabaliausko planą papunkčiui, norėčiau išskirti.

Bet, prieš pradėdant analizuoti šį planą papunkčiui, aš norėčiau išskirti dar pora faktų, kurie paaikšėjo šių dviejų mėnesių laikotarpyje iš įvairių skirtingomis progomis pasisakymų ir mano straipsnių "Vienybėje" bei pastatų jiems "Amerikoje" ir kurie turi labai artimą ryšį su p. S. Gabaliausko pasiūlytu planu ir, iš viso, su Lietuvos vadavimo darbu.

Iš prof. K. Pakšto straipsnių tona "Amerikoje", remiančio su kaja kuriomis pastabomis p. S. Gabaliausko planą ir iš pačio katalikų srovės organo "Amerikos" atsiliepiamo apie

planą bei atsakymą j mano staipsnius "Vienybėje" pūkajė: 1. p. S. Gabaliausko pasiūlytas planas yra virtęs katalikiškosios srovės siūlymu Lietuvos vadavimo darbo planu ir 2. katalikiškoji srovė nors ir sakosi, kad norinti bendro darbo ir tokiame darbu ji yra linkusi pritari p. S. Gabaliausko pasiūlyto plano pagrindui; bet faktiškai nėra nuosirdi bendro darbo, tikra žodžio prasme, minties rėmėja. Jau ir pačios "Amerikos" žodžiais rašant: "Reikalaudami bendro darbo tautininkai privalo pirmiausia patys susiorganizuoti ir įrodyti kad jie sugeba ir gali veikti vieni"

aikšėja, kad katalikiškoji srovė linkusi ir Lietuvos vadavimo darbe vadovautis šv. Luko evangelijos žodžiais "Kas ne su manim, tas prieš mane". Taigi, ir p. V. Širvydo baimė, kad "pasiliksime vieni" betikslė, nes katalikiškajai srovei nėra esminis dalykas, kad bendru darbu kuo daugiau lietuvių būtų įtraukti į Lietuvos vadavimo darbą, o svarbu, kad visas Lietuvos vadavimo darbas susitųsi apie katalikiškosios srovės ašį, t. y., jos vadovybėje bei įtakoje, tuo stiprinamas pačios srovės svorį ir reikšmę, nekreipiant dėmesio į galinčius iš to turėti Lietuvos vadavimo darbai nuostolius. Tą patvirtina ir toks smukas, bet charakteringas faktelis, kaip kun. Balkūno viešame susirinkime išsireiškimas: "Lietuvos prezidentas A. Smetona nėra vertas" — ne supuvusio nikelio". Tegul tai asmeniškai kun. Balkūno nuomonė (katalikiškoji srovė esanti kiek kitos nuomonės) ir todėl mes nedarysime kontradikcijos "kiek nikelio, ar pennies, yra verta tokia kun. Balkūno veikla", bet kadangi kun. Balkūnas yra vienas iš katalikiškosios srovės šulų, tai ir jo toks pareiškimas yra labai ir labai įsidėmėtinas.

Po šių bendrųjų pastabų pereiname prie p. S. Gabaliausko plano analizo papunkčiui, kuris, nors ir neišsamus, parodys to plano nepriimtumą.

1-jam paragrafe p. S. Gabaliauskas siūlo veikiančią Lietuvos Gelbėjimo Tarybą

paskelbtį vyriausiu Lietuvos vadavimo organu. P. S. Gabaliauskas ją laiko "veikiančia", kai iš tiesų ją reiktų pavadinti "neveikiančia", arba tiesiog jau "gyvu lavonu", nes be vizito pas prezidentą Rooseveltą per 6 su viršum mėnesius, kiek visuomenei yra žinoma, daugiau nieko nepadarė. O ir iš jos pačios narių girdėtų išsireiškimų išvada tokia, kad ji nieko ir nepadarė. Ir ji iš tiesų nieko nepadarė todėl, kad ji sudaryta partijiniu pagrindu, t. y., tuo pačiu pagrindu, kurį savo plane siūlo ir p. S. Gabaliauskas; kad jona yra suvaryti žmonės atstovauti ir vykdyti savo partijos nutarimų, o ne bendrą Lietuvos vadavimo darbą.

Atitinkamai partijinės lygybės principui Lietuvos Gelbėjimo Taryboje, kiek žinoma, ir nutarimai gali būti daromi tik vienbalsiai, t. y., vienam pasisakius prieš bet kurį pasiūlymą, jis išimamas iš darbotvarkės. Reikia manyti, kad p. S. Gabaliausko projektuojamam "vyr. organe", sudaromam partijinės lygybės principu, nutarimai logiškai irgi turėtų būti daromi tokia pat tvarka, nors, galima, p. Gabaliauskas šio svarbiausio dalyko savo projekte taip ir nenurodo. Tenka daryti aliuzijas į Lietuvos Gelbėjimo Tarybos statutą. Na, tai iš anksto galima tvirtinti, kad tas "vyr. organas" tiek nuveiks, kiek nuveikė Lietuvos Gelbėjimo Taryba, arba jo veikla bus tiek vaisinga, kiek buvo vaisinga veikla Senojoj Lietuvoj "bajorų seimelių", su savo garsiaisiais "veto", ypač, jei tą "vyr. organą" — seimą" p. Gabaliausko siūlymu (\$2) padidinsim iki 30 asmenų.

3-iam ir 4-iam p-fuose p. Gabaliauskas kalba apie steigtiną Lietuvos piliečių draugiją, vietų paskirstymą "vyr. organe" ir apie "tris vyr. sroves".

Dėl Lietuvos piliečių draugijos Lietuvos piliečio sąvoka Amerikoje yra labai neaiški ir negali būti kriterijum steigti kokiai nors organizacijai. Neaišku, kokius Lietuvos piliečius turi galvoje ir p. Gabaliauskas: ar organizuotinais Lietuvos piliečiais jis laiko tuos (lietuvius ir kitataučius),

kurie turi Lietuvos pasus su vizomis gyventi Amerikoje ir savo pasus atnaujinama registruodamiesi Lietuvos konsulatuose, ar tuos, kurie jau išgyvenę Amerikoje po 20-30 metų, bet dėl įvairių priežasčių dar neturi Amerikos pilietybės, ir kurie niekad nesiregistravo Lietuvos Konsulatuose ir dabar neturi jokių pasų, galų gale Lietuvos piliečiais laikyti visus lietuvius, nes Lietuvos įstatymai leido Amerikos piliečiams lietuviams turėti eo ipso Lietuvos pilietybę. Jei turėti galvoj pirmąją grupę, tai ton grupėn, ypač dabar po Lietuvos okupacijos, gal būtų galima priskaiyti iki 5000 žmonių, iš kurių koki 2-4% įsirašytų į tokią piliečių draugiją (greičiausiai mažiau). Be to, tokį susirgizavimą abejotina, ar pavyktų įteisinti Amerikos įstatymais. Faktinai gi, jie yra ir gali būti pilnai atstovaujami be jokio naujo organizavimosi, Amerikos vyriausybei pripažintu Lietuvos atstovu. Iš antrosios grupės tokia draugija nariais nieko negautų, o trečioji grupė apimama lietuvių sąvokos, t. y., lietuvių organizuotų, atstovaujamų jų visuomeninių organizacijų ir neorganizuočių, kurie ir į tokią piliečių draugiją nestotų, kaip nestoją Lietuvos visuomenines organizacijas. Taigi, tokia Lietuvos piliečių draugija neturės jokio pasisekimo, o tik gali įnešti daugiau painiavos. Tuo tarpu tokiai draugijai, kuri geriausiai atveju pasiektų iki 200-300 narių, p. Gabaliauskas skiria "vyr. organe" net 3 vietas, tai tūkstančiams lietuvių Pietų Amerikoje, Kanadoj ir Europoj irgi tik 3 vietas. Taigi, p. Gabaliausko siūlomam projektui ir proporcijalumas vietų paskirstyme neišlaikomas.

Dėl vyr. srovių, dalyvaujančių siūlomam seime, pasakytina tik tiek, kad apie partijinio pagrindo blofą jau daug ir be manęs daugelio rašta. Pridėsim tik tiek, kad tą blofą patvirtina ir pats plano autorius p. Gabaliauskas, kada ir pats autorius skirstydamos vietas tarp srovių "vyr. organe" ir "vykd. komitete" pasirodė pajėgią to padaryti, nes kaip p. Vis-Lietuvis teisingai nurodė, vienam paragrafe kalba apie tris sroves, o kitam jau apie keturias. Gi, iš tiesų, norint apimt galimai didesni

(Tęsa ant 7 pusl.)

TOKIU BŪDU

PR. LAPIENĖ

Begėdiška kalba

Kun. dr. J. B. Končius, rašydamas apie Lietuvos prezidento Smetonos pareiškimus spaudai, primeta jam, kaip netikslumą, ir tokią pasakymą, kad Lietuvoj per 20 m. buvę "Happy Years!" Tas pasakis galima taikinti tik jam ir jo režimo šalininkams, — kun. Končius rašo. Na, ir pasigailėk, Viešpatie, tokių kunigų, kurie ir šiandien dar nemoka įvertinti to gerbuvio, kokį jų luomas turėjo nepriklausomoj Lietuvoj. O gal Dievas ir baudžia mūsų tautą dėl jos vaikų bereikalingo burnojimo? O gi gal.

Jaunime, nesnausk!

Vyt. Abraitis, savo straipsny Tautai jauniasias jėgas, primena, kad Lietuva, gyvedama laisvu gyvenimu, keliolikai amerikiečių buvo suteikusi stipendijas bent pastudijuoti, kad grįžę čia būtų jaunimui vadovais. "Iki šiam laikui tik viena p. Bartkevičiūtė tepastebėjau naudojantis įgytomis žiniomis. Be kur kiti" — P. Abraitis klausia. Iš tikro tam snūduriuojančiam jaunimui turėtų būti gėda nieko neveikti lietuvių reikaluose.

Kas tiesa, tai tiesa

Komunistams labai nepatinka, kad ir toji spauda, kuri kovojo prieš Smetonos režimą, dabar "paskelbė prielanką neutralitetą". Vilnis rašo: "Jie su smetonininkais nekovos... Bet prieš Tarybų Lietuvą kova bus tęsiama, o toj kovoj jau išnyksta visokis skirtumas tarp vadinamų socialistų, klerikalų ir tautininkų." Labai esingai Vilnis supranta. Seniau būvę nesutikimai visai nublunka prieš šiandienę Lietuvos nelaimę. Subendrintomis jėgomis kovosime, kol ta kova bus laimėta.

Susipranta

Ir Darbininkas, kuris dar neseniai reiškė nepasitenkinimo senuoju režimu ir kurstymu nepripažinti p. Smetonos Lietuvos prezidentu, dabar sako, kad "... jis (prez. Smetona) yra tarsi tiltas, jungiąs buvusią Lietuvos valstybę su busimąja, jei tokia mums pavyks atsteigti... Dabar Lietuvos nepriklausomumas pilnai išlaikytas, ir mums daug drausiau ir lengviau prieš užgrobtą protestuoti. Tuo būdu p. Smetona paliko jungtini tarp buvusios ir būsimos Lietuvos valstybės." Iš tikro, rodo, kiekvienas padorus lietuvis tegali tik didžiuti, kad jo tautos ilgametis vadas, laimingai su Lietuvos vėliava pasprukęs į užsienį, dabar apsigyveno tiuose. Tegalime tuo džiaugtis.

Tik vieną dolerį

Pereitame Vienybės numery telpa raidžių rinkimo mašinos pavyzdys. Juozas Tysliava sako, kad Vienybės skaitytojai tokią mašinę galėtų padovanoti savo laikraščiui 55 m. sukaktičiai atžymėti. Jis rašo: "Suneskime po dolerį, o Vienybė prabilis i mus naujomis, gražiomis raidėmis, pulkia tobula technika". Argi mes pagailėsime vieno dolerio? Nel! Siųskime jį tuojau, nes pauda šiandien mums didžiausioji ir veik vienintelė priemonė vesti kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Aukdomai lietuviškos spaudos reikalams, aukojome savo bočių žemės žviesesni ateičiai.

P. BUKŠNAITIS

jo visi perādai nukrito ir kiti žvėrys pamatė, kad nors jis buvo įsidėjęs Panteros dantis, bet pats ne Pantera; nors bėgiojo lyg Briedis, bet ne Briedis; nors buvo apsikaisęs Sākalo plunksnomis, bet ne Sākalas... Paprastas Kiškis — ir gana.

Tą maytdamas Vilkas ir sako Kiškiai:

— Jei tu būtum mano priešas, aš ūmai su tavim apsidirbčiau. Bet, kai tu esi mano talkininkas, aš turiu fave ginti. Viskas, ką aš galiu apie tave pasakyti, tai tas, kad tu turi labai gerą talkininką.

Rodosi, kad šios migdandčios pasakėlės turinys nieko neklūdo, o vis tik Hitleris su Mussoliniu pradėjo spiaudyti. Ir, jei Jugoslavijos klausimas nebūtų dabar toks opus, kai kurios vygės ir lopšiai būtų apverstai dugnais aukštin.

VILKO APETTAS

Jei paguldytas kūdikis negali greit užmigti, mamytė seka jam įdomią pasakėlę apie žvėrelius, gyvulėlius, ar vabalėlius. Jei pasakėlė raminti ir įdomi — kūdikis ūmai užmiega.

Vaiduojanti baises ar žiaurūs įvykiai pasakėlė kūdikį ne tik neužmigdo, bet jį išgąsdina ir sunervina. Net užmiges jis baises sapnus sapnuoja.

Kai šių laikų diktatoriai bando užmigdyti mažutes tautas, besupdami jų vyges ir lopšius gražiais pažadais, kurių jau tie mažučiai pradeda neklausyti. Serbijos laikraštis Pravda aną vakarą ėmė ir pasekė migdandčią pasakėlę apie vieno vilko apetitą.

Štai toji pasakėlė: Vieną kartą, bebėgiodamas po girią, Pilkas Vilkas susidarė nuomonę, kad žvėrių gyvenime viskas negera. Kai kurie mažieji žvėreliai

pasigauna maisto daugiau, negu, anot jo, reiktų. O jau Liūtas — tai tikras visų žvėrių viešpats! Dėl to Vilkas ir pasiryžo pertvarkyti žvėrių gyvenimą taip, kad gerovė būtų vien tik vilkų veislei.

Savo pasiryžimą Vilkas pradėjo vykdyti ėsdamas visus vabalus, nes jų gyslose neteka vilko kraujas. Vėliau jis pradėjo ėsti ir mažesnius gyvulėlius, kurie tik jo apylnkėje gyveno.

Liūtas išpradžių visiškai nepaisė, ką daro girtoje Vilkas, nes ir jis pats savais laikais buvo keletą žvėrelių surijęs. Bet kai Vikas prisiartinio prie pat jo guolio, Liūtas pradėjo nerimauti ir suriaumojo, kad kovosias su Vilku, nors prisieitų netekti ir mažiausiojo gyvūnelio. Vilkas ne nusileido.

Tuomet Kiškis (zuikys),

besidžiaugdamas Vilko narsumu, pasiūlė jam į talką. "Tu esi bailys iš prigimties!" — atsakė jam Vilkas, — "bet jei pakeisi savo išvaizdą, aš tave priimsiu."

Kiškis sutiko. Liūto talkininkė Lapė buvo pradėjusi grumtis su Vilku, bet netrukus pasidavė, nes buvo pasenusi, sutingusi ir pailsusi. Čia Kiškis stojo į mūšį ir gavo pagrobti Lapės uodegą, kurią prisākabino užpakalyje ir kitais būdais pakeitė savo išvaizdą. Taip persimaiņas, jis įgavo drąsios ir tuoj pradėjo pulti išpniiausius gyvūnelius — paukštukus, varles, kirminus.

Bet kai kantrybės netekęs Liūtas suriaumojo dar garsiau, Kiškis taip nusigando, kad leidosi bėgti per tyrus be jokios atodairos. Bėgo taip greit, kad nieks jo negalėjo pavyti. Bėgo tol, kol

S. GABALIAUSKO LIETUVOS VADAVIMO DARBO PLANĄ PAANALIZAVUS

(Atkelta nuo 4 pusl.)

lietuvių skaičių, tai jo neapimtų nei 10 nei 15 srovių.

5, 6 ar 7-tajam paragrafuose p. Gabaliausko kalbama apie trijų "vyr. srovių" (katalikų, socialistų ir tautininkų) teises ir pareigas ir apie srovių "apmokamus" atstovus. Pirmoj eilėj reikia pastebėti, kad įrašai numatomi peraukšti. Faktas, kad ne visos srovės pajęgs tokias sumas sukelti. Pirmaisiais metais dar dar, bet toliau ir visoms srovėms įrašai, atrodo, pasidarytų per smulkūs. O tuo srovių neišgaalėjimu, gali atsitikti, kad pasinaudotų komunistai, kurie prisidengę kokia nors skraiste, pav. kad ir ta pačia Lietuvos piliečių draugija, tikrai pajęgtų, gaudami paramą iš užsienių, savo atstovus apmokėti ir taip Lietuvos Vadavimo Įstaiga pavirstų "Lietuvos Graborystės Įstaiga."

Be to, kaip minėjom, srovės apmokėdamos savo atstovus pasiūlytą "vyr. organą" ne geriausiai ir gambiausiai Lietuvos vadavimo darbo darbininkus, o geriausiai ir gambiausiai savo partijos reprezentantus, sugebėsičius Lietuvos vadavimo darbą palenkti savo partijos naudai, kurioms jie, būdami jų deleguoti, visada bus priversti nusilenkti.

10-tajam paragrafe p. Gabaliausko siūlo Vykd. Komitetą rinkti iš Tarybos narių tarpo arba iš kitų asmenų. Mūsų giliu įsitikinimu, tai turėtų būti tik iš savo tarpo, nes tokio būdu pasiekiama didesnis kontrolė ir pasitikėjimas. Gi šiūomi ir pasidarbavę politiniame gyvenime žmonės Vykd. Komiteto galėtų būti kviečiami žinovais, ekspertais, ar bendradarbiais apmokamais, ar ne, žiūrint to, kiek dirbtų ir ką dirbtų.

Nesuprantamas ir p. Gabaliausko rekomendavimas 12-tajam p-f-e rinkti į Vykd. Komitetą Lietuvos piliečius, dar gi kviečiamus, ar tik atvykusius iš užsienių. Vykdomojo Komiteto darbas vykdyti vyr. organo-seimo nutarimus, informuoti tą Komitetą remiančią visuomenę, ar organizacijas, o tai geriau priinama seniems, sąlygas geriau pažįstantiems, žmonėms, nei naujiems Lietuvos piliečiams. Tai ką Vykd. Komitetas turėtų vykdyti ir padaryti, t. y., kas daugiausia Lietuvos reikalams opu, jis lengvai išsręstų būdamas ryšyje su tokiais žinovais, patarėjais.

15-jam paragrafe p. Gabaliausko nurodo, tą jo siūlomą organizacijos sprendžiamieji ir vykdomieji organai turėtų dirbti. Su tuo pilnai galima sutikti, tik gal būtų tiksliau palikti jiems patiems tai apsispręsti, paaiškėjus darbo platumo sąlygoms. Pastebėtina tik, kad jų veikimas turėtų eiti viso pasaulio lietuvių vardu, gi Lietuvos vardu, tiesa, aukštame ryšyje, turėtų dirbti, pripažinti Lietuvos ministrai ir atstovai su Lietuvos prezidentu priekyje.

Kiti p. Gabaliausko plano organizacinės dalies paragrafai daugiau, ar mažiau, yra techninio pobūdžio ir todėl apie juos nėra kas daug pasakyti, nors vienas kitas prieštaravimas ir čia pasitaiko, pav. 12-jam p-f-e 8 žmonės tu-

ri sutilpti į 7-nių skaičių. Kas liečia esamus ir steigtinus informacijos biurus, korespondentus Europos, ar kitur, sostinėse, tai šios institucijos dėl lėšų stokos reikia, sumažinti, nors, žinoma, būtų labai gražu ir naudinga jas visas išlaikyti.

Kai dėl šamatos, tai mes sakėme, kad ji ne reali, nes per daug išpūsta; tokių sumų sukelti nepajęsime. O kai dėl likusių New York'o konsulo žinioj 12,000 dolerių, tai mūsų giliu įsitikinimu ši suma nėra įtrauktina į vieno metų besiamortizuojantį biudžetą todėl, kad iš vienos pusės disponavimas ja pagal p. Zadeikio pranešimą yra bent laikinai suvaržytas, o iš antros pusės kritišką gyvenamasis momentas bei netikra ateitis reikalauja šią sumą laikyti atsargos kapitalu apmokėti sąskaitoms, kurias netikėtai netolimoj ateityj gali pristatyti Lietuvos interesai. Nebent iki Amerikoj veikiančieji visuomeniniai fondai sulauks reikiamos sumos tos 12,000 dolerių dalis turėtų nueiti Lietuvos pabėgėlių-tremtinių apverktinos būklės Europoje pagalbon.

Taigi, išžiūrėjus p. Gabaliausko planą briaunasi apie jį otkia bendra išvada — matoma paskubomis ir vienos politinės srovės įtakoj p. Gabaliausko paruoštasis "Lietuvos vadavimo darbo planas" turi savyje visą eilę prieštaravimų, ir nėra patenkintis Amerikos lietuvių visuomenės dėl savo partijinio pagrindo.

Prie šios išvados pridursime — galima, kad p. S. Gabaliauskas nauja inteligentinė pajėga Amerikos lietuvių tarpe palinko į taip didelį vienšalškumą, kad tik "tas Lietuvą vaduoja, kas jai aukoja", užuot savo pajėgas paaukoti greitesniam lietuvių jėgų subendrinimui prie tėvynės aukuro. Susaukta šiuo pagrindu visuotina konferencija stipriai abejotina, ar atneštų laukiamą vaisių.

— Vitant.

Kantata Septyni Žodžiai Elizabethhe

Kovo 30 d. 7 val. vakare Elizabethhe lietuvių bažnyčioje rengiamas bažnytinis muzikos koncertas. Parapijos choras giedos Dubois'o kantatą "Septyni žodžiai." Programoje dalyvaus žymūs solistai M. Kižiūtė iš New York, N. Y., Amerikos operos solistė, kitausių labai gerbiama ir vertinama. Antras svečias — baritonas Kazys Hofmanas iš Brooklyn, N. Y., Paulistų choro solistas. Vietiniai: Vera Pranskietė, M. ir V. Baranaukai, F. Puzinas, A. Venskus, Alfonsas Zvirblis ir parapijos bažnytinis choras. Chorui diriguos kun. J. Simonaitis. Programai vadovauja komp. J. Zilevičius. Greta kantatos, bus giedama ir kitokių muzikos kūrinių. Įžanga visiems dovanai.

Valaičio radijo programų laikas nepakeistas

Jono Valaičio vedamos radijo lietuviškos programos girdimos tuo pačiu laiku kaip ir pirmiau iš stoties 1450 klc. — antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį rytais nuo 8:30 iki 9:00 val.

AUDIENCIJA PAS LIETUVOS PREZIDENTĄ

Ks. Strumskio rūpesčiu, kovo 22 d. New Yorko ir Brooklyn, veteranai sandariečiai turėjo trijų valandų pasikalbėjimą su Lietuvos Prezidentu Antanu Smetona svarbiais Lietuvos dabartiniais ir ateities reikalais.

Dr. Jono Valuko rezidencijoje, kur Lietuvos Prezidentas laikinai apsisotęs, susirinko seni veikėjai, iki šiol besidarbujantys tautos reikaluose, Vincas Ambrzevičius, Vincas Daukšys, Vincas F. Jankauskas, Anicetas B. Strimaitis, Izidorius Stanyš, Dr. Matas J. Vinikas, Antanas Mikalauskas, Ksaveras Strumskis, Pranas Bajoras, rinktinai visuomenės veiklos veteranai, kurie per daug metų darbuojasi Lietuvos naudai ir nėra susitepusę prieš visuomenę jokiais blogais darbais, kurie organizavo Tėvynės Mylėtojų Draugiją dar rusų caro laikuose, kuomet lietuvių spauda buvo darudžiama, kūrė Susivienijimo Lietuvių Amerikoj kuopas, buvo Centro Valdybos Komitetuose, tvėrė Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą ir jai vadovavo, o kovą už Lietuvos Nepriklausomybę laikais organizavo Lietuvos nukentėjusiems šelpti fondus ir Lietuvos Laisvės atgavimui įvairias organizacijas, Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą, Egzekutyvų Komitetą, Lietuvių Dienos aukų rinkimo komietus, Raudonojo Kryžiaus aukų rinkimo skyrius, milijoną parašų rinkimo darbe, kurie vienokiu ar kitokiu būdu visur dėjosi prie įvairių sumanymų, važinėjo su prakalbomis, nesigalėdami nei triuso, nei pinigų, dalyvavo be išimties Visuotiniuose Amerikos Lietuvių Seimuose, konferencijose, gelbėjo sukelti Lietuvai paskolą, agituodami, pardavinėdami ir patys užsisakydami Lietuvos Laisvės Paskolus Bonus etc.

Šitų ir kitnių asmenų būrelis aplankė Lietuvos Prezidentą ir turėjo pasikalbėjimą o p. Smetonos klausimais. Lietuvos Prezidentas sutiko veikėjus su dideliu draugingumu; pasveikinęs, plačiai pareiškė savo Amerikon atsilankymo tikslus. Pasisakė kad nuo išvykimo iš Lietuvos neturėjo nei vienos ramios dienos; per tuos devynis mėnesius buvęs kelionėje, perėjęs devynias mutines, kas sudarė begalo daug nemalonių. Tačiau dabar, atkeliavęs į Ameriką, norįs apsisotėti Lietuvos Atstovybėje Washingtone, ir paskubomis priengti knygą apie Lietuvos laisvės atgavimą ir 22 metų Lietuvos laisvo nepriklausomo gyvenimo eigą, jos santykius su kitomis valstybėmis ir kokią pažangą Lietuva per taip trumpą laiką padarė. Šita knygą būtų veidrodis pasaulio diplomatijai, kuri galėtų pažinti mūsų tautą. Šis veikalas būtų pagrindu reikauti Lietuvai gražinti jos nepriklausomybę pokarinėje tautos konferencijoje.

Bolševikai jėga užėmė Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją, bet Lietuvos politinė padėtis toli gražu skiriasi nuo anų dviejų valstybių. Latvijos ir Estijos prezidentai, brauningo prievarta, pasirašė "sutikimą" įjungti savo valstybes į sovietų sąjungą, gi Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona išėmė Lietuvos valią ir nepasirašė Rusijai Lietuvos pervedimo akto. Vadinamas, pasaulio diplomatų susipratimu ir tarptautinių teisų pagrindu, Lietuva buvo užkazizentas, Ministeris P. Zadei-

riauta, taip, kaip Suomija, Norvegija, Olandija, Belgija, Lenkija ir kitos tautos. Lietuvos Prezidentui nepasirašius akto prie rusų sąjungos, užsieniuose Lietuvos Atstovybės pareiškė griežtus protestus prieš Lietuvos invaziją, per tą valstijų vyriausybes; tokius protestus pareiškė bendrai lietuvių liaudies užsieniuose, o ypatingai šiaurės Amerikoj. Todėl ir skiriasi Lietuvos politinė padėtis nuo latvių ir estų.

Kol kas matome, kad pietų ir šiaurės Amerikų valdžios ir šiaurės Amerikų valdžios palaiko Lietuvos atstovybes, tuomi nepripažįsta rusų jėga įsibriovimo Lietuvon, ko kitos valstybės, kurių Prezidentai, kad ir prievarta, pasirašė sutikimą prisidėti prie Rusų Sąjungos, neteko šioje sąlyje tu privilegijų.

Karas Europoj amžinai negalės tęstis — turės būti galas. Kad lietuviai, kaip ir kitos nukariautos tautos, turėtų teisę ir progą dalyvauti pokarinėje konferencijoje, prie taikos stalo, būtina yra reikalinga turėti Lietuvos valdžią, taip, kaip ir kitos nukariautos valstybės kad turi. Lietuvoje tokios valdžios būti negali, nes Lietuva bolševikų nelaisvėje, jėgos valdoma, dėlto tokia valdžia turi susiburti užsienyje, tokios valstybės ribose, kuri pripažįsta mažųjų tautų laisvės ir apsisprendimo teises. Tokios valstybės yra likusioji Francuzijos dalis, Anglija, Šveicarija, Turkija, Pietų ir Šiaurės Amerikos.

Prezidentas pareiškė, kad Argentinos, Brazilijos ir Šiaurės Amerikos lietuviai susiburtų į vieną bendrą organizaciją Lietuvos laisvinimo klausime ir sudarytų tokią provizionale valdžią, kuri galėtų kalbėti visos tautos vardu. Kad ta iniciatyva būtų iš pačios liaudies, kad kartais neišėjus į konfliktą su Lietuva, prielankomis valdžiomis, kad neišrodytų būk tik atskiri asmenys sudaro valdžią ir stato reikalavimus, lyg kad savo asmenybę gelbėdami.

Dr. M. J. Vinikas, kuris pats pirmasai buvo Washingtone, Lietuvos Nepriklausomybei besikuriant, Lietuvos atstovu ir yra tarptautinių teisų žinovas, trumpai bet aiškiai pareiškė, kad laukimas iš Amerikos liaudies susiburti vienybėn ir įkurti provizionale valdžią neįmanomas. Nedėlto, kad Amerikos lietuvių tarpe nebūtų tinkamo vado, bet dėlto, kad tie, kurie galėtų tokiame darbe vadovauti, priūsti prie sunkių kasdieninių darbų, o tie kuriems laikas leisbūt, neturi liudyje pasitikėjimo. Vienas ir tik tai būdų, kad dabar pats Prezidentas imtųsi darbo ir šauktusi pagalbon tokius asmenis, kurie būtų pilnai atsakingi ir tinkami sudaryti Lietuvos valdžią Amerikoj.

Dar prieš atvyksiant Prezidentui iš Pietų Amerikos, vasario 15 d., š. m., aš rašiau toje linkmėje, kas turėtų sudaryti Lietuvos Valdžią, tad pakartoti savo nuomonę nematau reikalo, tik šia proga noriu pridėti tai, kad mums nereikalinga nei kalbėti apie provizionale valdžios sudarymą, nes tai būtų didelė klaida: jau tuomi patim faktų parodytume, kad mes nepripažįstame mūsų dabartinės valdžios. O to tik ir laukia mūsų priešai. Čion dabar yra Lietuvos Prezidentas, Ministeris P. Zadei-

kis, ir daugiau atvažiuosiu aukštų Lietuvos valdininkų. Reikia tik sukaupti juos krūvon ir paskelbti Lietuvos Valdžios, kaip tremtinės užsienyje, buveinę. Tai nebūtų Lietuvos provizionale, bet Tremtinė Lietuvos valdžia.

Dar buvo paklausimų, su kuomi būtų Lietuvaj geriau, ar su rusais, ar vokiečiais. Prezidentas nepararė nei vieniems nei kitiems nusilenkti, tik laikytis su tomis valstybėmis, kurios pripažįsa mažosioms tautos laisvę ir apsisprendimo teises. Tuomi nieko negalima pralaimėti.

Praleidus pusdienį Prezidentas pareiškė didelio pasitenkinimo iš šios lietuvių grupės apsilankymo, taip svarbiuose reikaluose.

A. B. Strimaitis.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstanciai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas limitas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduoti. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkute Pain-Expelleriu. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 152

B. J. SCHEGAUS Real Estate ir Insurance

Norite pirkti ar parduoti namą? Gauti paskolą? Apšaudrausti?

— Kreipkitės:

B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

LIETUVOS PABEGĖLIAI LAUKIA JŪSŲ PAGALBOS

Aukos siunčiamos šiuo adresu:

Lietuvių Tautos Fondas
357 Union Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1199

SKAITYKITE VIENYBĖ

The Logan Inn, Inc.

A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.

RESTORANAS IR BARAS

Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika

PRASOME:

3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS

Ign. Banasevičius,
Dailininkas.

Daromos įvairios iškabos
auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai

Kreipkitės:

IGN. BANASEVICIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

COMPLIMENTS OF SCHOLE'S BAKING, Inc.

V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona

SCHOLE'S BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keksai pristatomi į visas Brooklyn miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.

Mūsų kepikloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR

VIENYBĖ

Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį

IR

LIETUVA

Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:

Jungt. Valst. \$4.00
Kanadoje ir kitur ... \$5.00

Prenumeratai pinigų siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-8451

MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus

Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuosimėčių

Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvų kainomis

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.

Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

GIJOS

Iki šiol, beveik visų lietuviškų laikraščių moterų skyriai vengė bent kokių politinių problemų, kartais liečiančių ir moterų veiklą. Bet klausimas, ar tokio pat nusistatymo galima laikyti ir dabar, kada ir Amerikos lietuvių moterų tarpe priviso išgamų.

Išbrovusios j moterų draugijas, bolševikės ne tik vilioja amerikiečių sunkiai uždirbtus pinigus, bet tiesiog iš kailio neriasi, bandydamos skleist mums svetimą propagandą.

Viena, kita moterų organizacija, kaip, pavyzdžiui, Moterų Vienybė Brooklyne su to rūšies išgamomis greitai apsidirbo, pašalindamos jas iš savo tarpo. Bet mes žinome, kad ne visoms draugijoms pasisekė tai padaryti. Mūsų visų pareiga — šluoti tą nepageidaujama elementą susisukusį lazdos organizacijose. Mūsų pareiga — dirbti bendrą darbą, kuris atnešų naudos ne tik Amerikos lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai.

Moterų Vienybės pirmininkė Marijona Strumskienė neabejotinai pasiliks istorinė šios organizacijos veikėja. Ši mėnesį j pradėjo organizuoti Moterų Vienybės skyrius didesnėse lietuviškose kolonijose. Atskiros veikėjos, į kurias Marijona Strumskienė šiuo reikalu kreipėsi, parodė didelį susidomėjimą.

Suorganizavus keliolika skyrių, Marijona Strumskienė tikisi šį pavasarį sušaukti bendrą moterų suvažiavimą, kuriame bus nustatytos ateities veikimo gairės.

New Yorko lietuviuotės labai domėjosi Lietuvos Prezidento žmona Sofija Smetonienė. Dabar turime progos susipažinti ir su Jungtinių Valstybių prezidento žmona, Eleonora Rooseveltiene, kuri savo darbo nuopelnais visiems gerai žinoma.

Balandžio 3 d. Eleonora Rooseveltienė kalbės Astor viešbutyje, vakarieniėje, kurią rengia Common Council for American Unity.

Šioje organizacijoje priklauso įvairių tautų Amerikos veikėjai. Jų tikslas — padėti piliečiams atelviams sueti j vienybę, vieni kitus suprasti, įvertinti kiekvienos tautos kontribuciją Amerikai.

Vakarieniėje bus diskutuojama Amerikos vienybė dabartinės krizės metu. Šis klausimas paliečia kiekvieną tautą, neišskiriančią ir lietuvių gyvenančių Amerikoje.

Norincios toje vakarieniėje dalyvauti, kreipkitės j Vienybę.

Moterų Vienybė, pirmoji moterų organizacija Amerikoje j kurią p. Smetonienė, atvykusi j šią kalį, prabilo.

Savo kalboje p. Smetonienė su ašaromis akyse ragino kiekvieną motiną auklėti savo vaikus lietuviškoj dvasioj, mokyti juos lietuviškai kalbėti, įkvėpti jiems savo tautos meilę. Visa jos viltis Lietuvos atečiai — Amerikos lietuviuose.

Tie Smetonienės žodžiai padarė didelio įspūdžio čia gimusioms lietuviuotės. Jos jau galvoja apie lietuvių kalbos mokyklėlių įsteigimą. V. T.

Moterų Vienybė

Kaip buvo pagerbta Sofija Smetonienė

Kovo 14 d. 1941 m. data amžių iš lietuvių moterų aminties neišnyks. Tą dieną rinkomės j puošnių Perviesbutį pareikšti pagarbą ir jausmus atskirai ir tiesioginiai p. Smetonienėi. Mat, patrijotingosios Amerikos lietuvių yra sekusios jos visuomeninius darbus Lietuvai laisvės siekiant ir jai gyvuojant laisvu gyvenimu. Nuo seniai savo širdyje yra išugdę gilia pagarbą šiai kilniai moteriai.

Moterų Vienybės suruošta arbatėlė turi prasidėti trečia val. po pietų. Nuvykstu žymiai ankščiau, tačiau daugelį pažįstamų veidų jau pamatau.

Moterų Vienybės darbščioji pirmininkė p. M. Strumskienė, vikriai sukėlėjosi, truputėl jaudinasi. „Pamanyk, Moterų Vienybė turi garbės pirmoji pasveikinti savo tėvų šalies pirmąją leidę“, ji man sako.

Ponia Valukienė, su ašarų krislais akyse, taip gi jaudinasi. Kitos moterys irgi susikaupusios tvarko stalus, sodina viešnius. Iš tolimesnių kolonijų atvykusios viešnios buvo sekamos: p. Bernotaitė Leland Stowe iš Chicagos, p. Geguzienė ir p. Kapo iš Mahanoy City, p. Karpavičienė ir p. Salasevičienė iš Clevelando, p. Pivarinienė ir p. Virbickienė iš Pittsburgo. Dalyvavo ir kitatautės, žymių valdininkų žmonos — p. Carlson, p. Kuczwalski, Raudonojo Kryžiaus atstovė p. Donald Steele, ir p. Wm. Magly.

115 moterų tvarkingai susėdus prie stalų, įvedama garbės viešnia Ponia Smetonienė. Ji motinišku žvilgsniu paliečia visas susirinkusias, vėliau kiekvienai spustelėja ranką, o ankščiau sutiktas pabučiuoja j veidą. O tokių labai daug. Jos atmintis, matyt, labai gera. Tai nepaprasta amerikietėms, jas tai giliai veikia. Prie p. Smetonienės sėdi kiek ankščiau atvykusios j šią šalį ponios — jos dukterė Valušenė ir sesuo Tubelienė. Artū j Moterų Vienybės vadovės.

Visų ju krūtines puošia gražūs korsražai, ties garbingą viešnia pastatoma puikių rožių puokštė.

Po užkandžių p. Valukienė pradeda programėlę. Ji pasveikina viešnią Moterų Vienybės vardu. Trumpai papasakoja mūsų džiaugsmą sulaukus Lietuvos nelaimingas tremtines. Bandydama nupiešti dabartinę Lietuvos būtį, ji tiek susigraudėna, kad pakibė akysė ašarų krislai pasilieja upelį ir jai žodį nutraukia. Ašaromis apšpipila p. Smetonienė ir didelė dauguma programėlės dalyvių. Tik kelios jaunos sielos, kaip pp. Tysliavienė, Valušenė ir kelios man mažiau pažįstamos energingai žiūri j tolį sausomis akimis ir lyg tuo sako, kad ne ašaros mūsų palaima. Perėmusi vestį programą p. Strumskienė irgi nerodo ašarų, bet jos virpas balsas rodo j daug kenčiančią. Tai vis moterys, kurios šioj šaly išaugintos, kurios Lietuvos net mačiusios nėra, taigi ar gali kas stebėtis, kad mano ir tų moterų veidais, kurios ne tik Lietuvos žemelėj išaugintos bet ir kurių artimi

se skambėtų. Lietuvių kalba yra viena gražiausių pasaulio. Su savo vaikučiais tik lietuviškai kalbėkime. Pasakodama apie Lietuvos atsiekimą, kultūrinius lobius, apie istoriką, nelaimė jai vel susijaudinti ir jos veidai pasruva ašarose, balsiis nutrūksta. Čia vel varė. Visų moterų praskaldė ja. Išaukta pakalbėti p. Valušenė, Tumpai taria, kad visa, kas susirinkusioms esą įdomu, jos mamytė pasakysianti. Ji padėkoja už gražią viešnagę. P. J. Tubelienė savo žodyje pareiškia daug Moterų Vienybėi mielų minčių. Sako, kad važinėdama su parkabonės po lietuvių kolonijas, ji patyrusi, kad ir vadinami bolševikais ne visi yra blogi lietuviai. Jie tik apkvaišinti bolševikų melagingos spaudos. Stantūti savo tikslu kovoti su mūsų tautos parsidavėlių negražiūis darbais. Ji gerbi Moterų Vienybę ir jai stantūti pavyzdžiū kijų kolonijų lietuvėms. Jos ryžtingos minčių karinai nutiekia visas ir girdisj šūibzdėsi: „Is tikro, jei kas su tiesos žodžiu prieti prie kiekvieno bolševiko sumulkingo žmogelio, jė lengvai atsiverstų j lietuvišką dvasiją ir taptų naudingais žmonėmis. Turime daugiau aukotis ir dirbti lietuvių gerovei.“

Po jai taria žodį p. Smetonienė. Jos garbė, širdis siekianti kalbą, galima apibūdinti tik šitokiais žodžiais: Dirb kime, kad lietuvių tauta nežūtų. Dirbkime, kad lietuvių vardas garbingai pasaulio lipo-

se skambėtų. Lietuvių kalba yra viena gražiausių pasaulio. Su savo vaikučiais tik lietuviškai kalbėkime. Pasakodama apie Lietuvos atsiekimą, kultūrinius lobius, apie istoriką, nelaimė jai vel susijaudinti ir jos veidai pasruva ašarose, balsiis nutrūksta. Čia vel varė. Visų moterų praskaldė ja. Išaukta pakalbėti p. Valušenė, Tumpai taria, kad visa, kas susirinkusioms esą įdomu, jos mamytė pasakysianti. Ji padėkoja už gražią viešnagę. P. J. Tubelienė savo žodyje pareiškia daug Moterų Vienybėi mielų minčių. Sako, kad važinėdama su parkabonės po lietuvių kolonijas, ji patyrusi, kad ir vadinami bolševikais ne visi yra blogi lietuviai. Jie tik apkvaišinti bolševikų melagingos spaudos. Stantūti savo tikslu kovoti su mūsų tautos parsidavėlių negražiūis darbais. Ji gerbi Moterų Vienybę ir jai stantūti pavyzdžiū kijų kolonijų lietuvėms. Jos ryžtingos minčių karinai nutiekia visas ir girdisj šūibzdėsi: „Is tikro, jei kas su tiesos žodžiu prieti prie kiekvieno bolševiko sumulkingo žmogelio, jė lengvai atsiverstų j lietuvišką dvasiją ir taptų naudingais žmonėmis. Turime daugiau aukotis ir dirbti lietuvių gerovei.“

Tik apie septyntą nenoromis skirstomasi j namus, išsinešant kuo gražiausias mintis apie Lietuv. prezidento žmoņą Sofiją Smetonienę ir kitas jos seimos nares. Kuo jaukiausiu joms gyvenimo sąlygų šioje svečioje šalyje, kol laisva Lietuva vel pas parsikvies savo pasparnėj patlseti.

Pr. Lapienė. Geras egiptietis gerbia tris dalykus: dievus, faraoną ir motiną.

Senoos egiptiečių patarlė

MANDAGUMAS

Mandagus žmogus, privalo kiekvienam sužeimė kaip stabas desėdėti, arba netylėti nebylys, nes tuomet atrodytu, kad esi kitų kritikas arba pasipūtęs puikuois, kurs nenori turėti su nieku reikalo, o dažniausiai perdaug tylų žmogų įtaria žiopliu, arba perdaug žinančiu, kuriam neatitinka dalyvaujančios kompanijos dvasia, del to, arba perdaug varžoma kompanijos dalyviai del vieno „išmintaus“, arba pats lieki atstumtas ir kaipo „zioplys“ paniekintas.

Bet negražu ir perdaug plepėti. Atsiminkime, kad ir kitas nori gauti žodį. Netinka sueigose tvokšti nešvarius anekdotus, nors ir daug kas kvatotu, bet atsiminkime, kad yra žmonių, kurių dvasia nuo to pravirksta... Be to, yra žmonių su visokiomis aistrėmis, kuriam mažutis nešvarus anekdotas sukelia gašlumo bangas... Be to, prie moterų kompanijos visai netinka nešvarios kalbos ir pigių rūšių dviprasmiai išsireiškimai, nes ne visos moterys „atvira bala“, kad j ją nusišpautų. Pigių anekdotų vyrui — dora moteris visomet išsilens is kelio. Nors tai būtų neblogi tikslai, o tik publika pralinksminimo „menas“.

Mandagų žmogų galima išskirti is kitų tarpo tuo, kuo jį pastebime kalboj, elgsenoj ir kitų jo draugų adoracijoj, —užleidžiant bet kam vietą, neišsikšiant visur pirmesniu, nusileidžiant kalboje, vengiant ginčų bei nesupratimų.

Mandagus žmogus nesės prie stalo pirmiau, negu jį pakvies ir nurodys vietą. Taipgi

nešokinės kedė nuo kedės salionuose ir valgomuose.

Kai esi pakviestas ir pasodintas prie stalo, reikia kalbėti su tuo žmogum, prie kurio pasodino, nežūrint ar tas žmogus patinka, ar ne.

Netinka prie stalo kalbėti apie mėgimą ar nemėgimą valgių, nes tai galėtų įsisivystyti kalba apie visą aplinkinį stalą, kur gali pasitaikyti apie kokį nors patiekalį valgi išsireiškimas, kuris įskaudintų puotos šeimininkus.

Duonos reikia pasiimti iš lėkštės visą riekele, nelaužiant is ten po vieną kšnij. Kai geri kavą ar arbatą, nereikia galvos lenkti, kad pasiekus puoduką, bet reikia paėmus prinešti prie burnos. Nėra mandagu sauksteliu pildstyti ir ją vėsinti, taip gi nemandagu lipomis pūsti, reik lūtkerti ligi jį pati truputį atvės.

Jeigu žmogus, nustojes gerti svaigiuosius gerimus, nemandagu jam siūlyti „nors vieną!“ Taip gi, nėra reikalo gerti, „del draugiškumo“, jei lievei gerti, negerk.

Nemandagu prie stalo rūkant pilenus krėsti j lėkštę, is kurios valgei, bet reik prašyti šeimininkus peleninę. Labai nemandagu ne tik svečiose, bet ir namie — prie stalo valgant, skaityti laikraščius.

Niekuomet nereik žmogų trukdyti, kai jis ką pasakoja nors ir klaidą padaro, reikia palaukti, kada jis pabaigs.

Kada dvi poros valgo pietus, moterys neturi būti kartu, bet privalo sėdėti poromis. Taipgi nėra mandagu vyrui arba žmogui vadintis „pet names“ prie publikos.

Kada salione sėdi, nemandagu kalbėti apie baldų kainas, nes kiekvienai namai turi savo paslaptis ar kreditus.

Svečias, atvažiuavęs pas žmones, privalo vartoti savo pašto ženklus savo korespondencijai, taipgi jis turi užsimokėti už tolimą telefono išsūkimą.

Kai žmonės sutaria kur nors važiuoti, jie turi iš anksto sudaryti planus ir žinoti savo išlaidų dalį, kad negultų visa našta ant kurio nors vieno pečių ir nestukėtų bėreikalingų bārnių ir priekaisių.

Kai gauti atostogas ir važiudji j tą miestą, kuriame turi draugų, privalai pirmiau išsinuomuoti kambarį viešbuty, o paskum patelefonuoti draugams.

Kaj vienas vyras vedasi dvj merginas j restoraną, privalo jas pasodinti kartu prieš save, o ne vieną pasiimti prie savo šono, o kitą palikt kitoj pusėj stalo.

Jeigu mergina turėjo linkmą vakarą su vaikinų, j nęprivalo jam dėkoti, tik reikia nuosirdžiai išsireikšti, kad tas vakaras ir jo draugystė — jai tikrai sužavėjo. Perkant jai žiedą, leistina atsiklausti kokios rūšies ar spalvos j norėtu, arba kviesitis j drauge, kad jina pati pasirinktų. Jau apsilvedus, vyras su žmona neturi taisyti savo klaidas prie kitų žmonių, bet vieni sau išsirišti. O jeigu pasitaiko neišvengiamas barnis prie svečios, nemandagu j klausiti, kuris is susibarūsiuj teisingas; nes tuomet svečias patektų j labai nemalonią painingą, j kurią ir patys susibarūsieji nenorėtų įsivelti.

Vyras moters laiskus neturi atidaryti, taipgi moteris vyro laiskus neatidaro be jo leidimo bei sutikimo. Nors ir savo šeimoje, bet visuomet prieš įeinant j kifo kambarį, reik pasibelst j duris, jeigu jos uždarotos. Ir kiek tų taisyklių, taisyklių! Kad jų žmogus bent mažai jį praktiktuotu, visai būtų kitoks pasaulis. Mandagu mas žmogų švelnina kaip muzika, kaip daina, kaip gamtos solidarį harmoniją, nes čia ir užleidžiama ir išsidadama ir pasiaukojama ir atiduodama ir taisoma ir tverliama ne tik žodžiais bet ir veiksmis... Todėl mandagus žmogus visų laukiamas, mylimas, nes jis nėra aukščiausiaj kultūne tik sau, bet ir visai žmonijai.

Stud. Algirdas Navis.

DAINININKĖ APIE DAINININKĖ

Barbara Darly — Chicagos operos artistė, triumfaliai koncertavusi Vienybės jubiliejiniame koncerte, Brooklyne.

Barbara Darly neseniai grįžusi is Europos išbuvusj ten penkis metus. Pėr tą laiką jė sekmingai koncertavo tokiuose Europos centruose, kaip Romoj, Milane, Briuselyje, Stokholme, Pragoj, Rygoj, bet to, yra dainavusi Varšuvos operoj. Nuolatinė jos gyvenamoji vieta buvo Kaune. Beveik per visą laikotarpį dainavo Lietuvos Valstybės Operoj svarbiausias dramatinio soprano roles. Lietuvoje jė buvo labai mylima, kaip artistė ir asmenybė. Tikrai jė galima mylėti už jos demokratišką paprastumą, žavingai gražią asmenybę, didelį talentą ir, svarbiausia, kad jė visa gyvena Lietuvos svajone ir meile.

Baigdama, noriu pareikšti mūsų dainos pažiba Darly didžiausią padėką už tai, kad jė mielai sutiko pavauduoti mane (neseniai persirgus) grūpu ir dar nevisai sustiprėjus) kovo 30 d. koncerte Montreale, Kanadoje.

Lygiai nuosirdžiai dėkoju Montrealo Lietuvių Tarybos valdybai už tai, kad pakeitimą sutiko priimti.

Jonė Žukauskaitė.

Moterų Vienybės susirinkimas

Antradienį, balandžio 1 d. vyko Moterų Vienybės susirinkimas. Narės prašomos būtinai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Motiniystė padaro motiną kilneshe, jė mažina jos ydas ir pakelia gėras savybes.

PAVASARIS EINA...

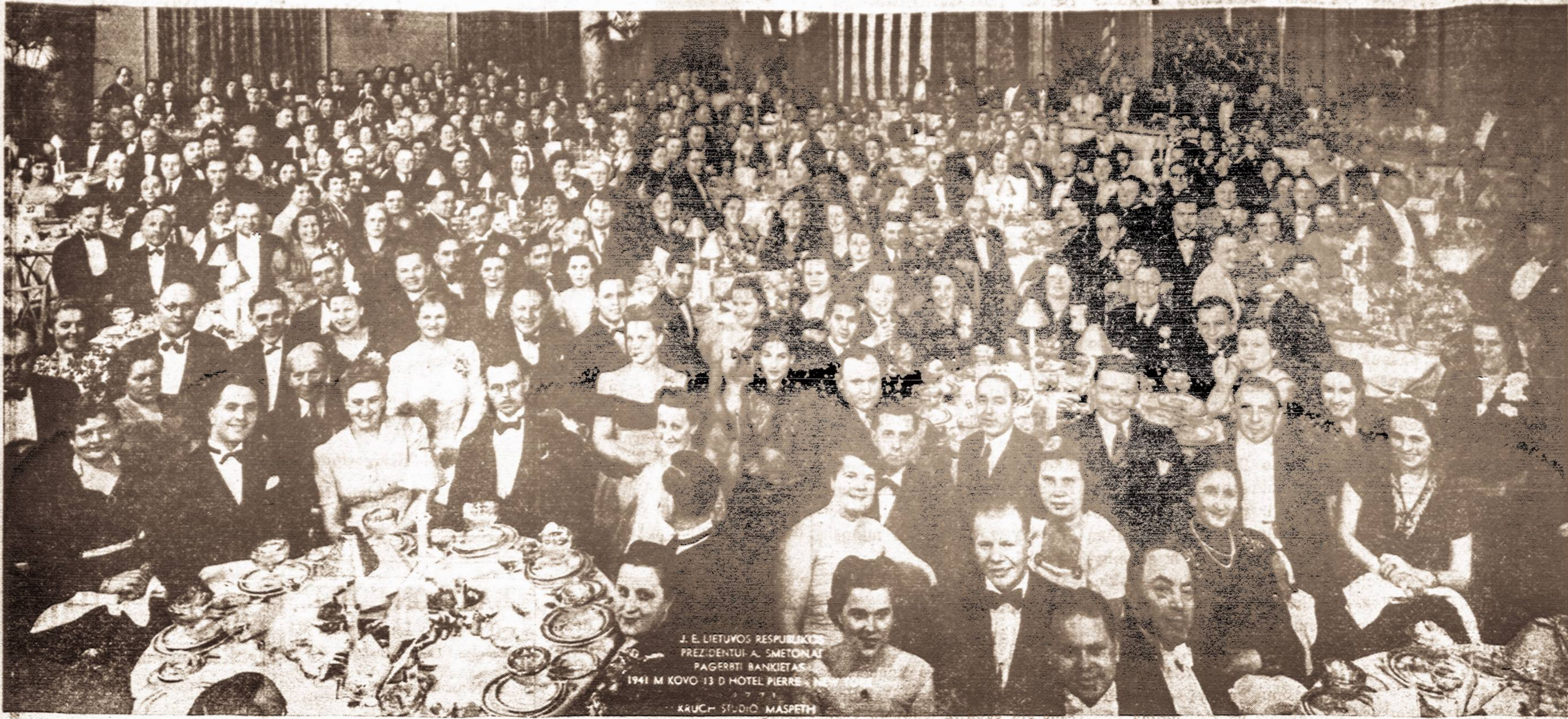
Moterų Vienybės PAVASARIO ŠOKIAI

Penktadienį, gegužės 16 d., 1941 m.

McALPIN HOTEL ROOF GARDEN

Broadway ir 34 gatvė, New York

PRADZIAUS VAL. VAK. 12ANGA \$1.00

J. E. LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTUI A. SMETONAI
PAGERBŲ BANKIETAS
1941 M. KOVO 13 D. HOTEL PIERRE
KRUCH STUDIO MASPETH

LIETUVOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS PRIĖMIMO BANKIETAS ĮVYKĖS 1941 M. KOVO 13 D. HOTEL PIERRE, NEW YORKE

KAIP SOVIETŲ SAJUNGA APGAVO LIETUVOS VALSTYBĖS VYRUS

(Tęsinys)

Jė savo kariuomenės kontingen-
genta. Dėl skaičiaus Stalinas
teikėsi padaryti "nusileidimą",
sakydamas, kad galima apsis-
toti ties 20.000 skaitline, ta-
čiau čia pat įnešė ir pataisy-
mą: koks kiekis turės būti jau
nuolatinis, vadinasi, visam su-
turties galiojimo laikui, bū-
tent 25 metams. Tuo gi tarpu,
pagal Estijos ir Latvijos sutar-
tines, bent teorijoje, raudono-
siosios kariuomenės kontingen-
tai turėjo pasilikti tose šalyse
tik iki karo metu ("na vėreina
etoj voiny"). Savo užsispyri-
me Sovietų atstovai net nesit-
teigė pagrįsti. Stalinas taip
neaiškiai ir painiai ką tai argu-
mentavo, kad delegatai net ge-
rai nesuprato jo dėstymo. Vie-
na buvo aišku, kad Lietuvos
delegacijos atsivežtasis projek-
tas ir jo pagrindinė mintis—
išvengti raudonųjų įgulų Lie-
tuvos teritorijoje — Stalino at-
metamas.

Be to, ir pati derybų at-
mosfera sutrūko: sovietų at-
stovai ir pats Stalinas nekank-
travo, rodė aiškaus nepasiten-
kinimo derybų užsivilkimu.
Prieš išsiskirdami pasitarti sa-
vo tarpe pasiklausė dar, ko-
kias gi galy gale sienas Vil-
niaus srityje Maskva teiksias
Lietuvai nubrėžti? Į tai buvo
pirštu parodyta daug maž to-
ji siena, kuri ir pasiūlo sutarti
mį nubrėžta. P. Urbšys ir kiti
delegacijos nariai bandė nuro-
dyti, kad tuo būdu paliekama
už sienos gryniausios lietuviš-
kos sritys, tačiau rusai ne
klausyti nebesorėjo. Moloto-
vas tikrai pastebėjo, kad, esą,
apie jų nusistatymą grąžinti
Lietuva Vilniaus sritį jų vi-
siuomenė nežinanti, o Baltgu-
dijos vyriausybė jam asmeni-
škai pavykė įtikinti, kad tai
reikalinga. Kai visuomenė, esą,
sužinosianti, nežina, kaip
ji reaguosianti į tokį duosny
(sic) Sovvyriausybės mąstą
Lietuvos atžvilgiu...

Spalių 9 d. rytą p. K. Bi-
zauskas ir gen. Raštikis iš-
skrido į Kauną padaryti pra-
nesimą Vyriausybei, kuri, ne-
matydama kitos išeities ir iš
niekur nelaukdama jokios pa-
ramos, įgaliojo delegaciją Ma-
skvos siūlomą sutartį pasira-
šyti. Buvo dar tikimasi kad
nu tokio nusileidimo, bent
teritorijos Sovietai nepagalais

pridėti. Spalių 10 d. delega-
tai išgrįžo į Maskvą. Tą pa-
tį vakarą įvyko vėl posėdis,
bet be Stalino. Mūsų delegatai
pareiškė, kad principu sutin-
ka su Maskvos norimu projek-
tu, tačiau pasiūlė keletą pa-
taisų. Rusų nuotaika buvo ne-
arties galiojimo laikui, bū-
tent 25 metams. Tuo gi tarpu,
pagal Estijos ir Latvijos sutar-
tines, bent teorijoje, raudono-
siosios kariuomenės kontingen-
tai turėjo pasilikti tose šalyse
tik iki karo metu ("na vėreina
etoj voiny"). Savo užsispyri-
me Sovietų atstovai net nesit-
teigė pagrįsti. Stalinas taip
neaiškiai ir painiai ką tai argu-
mentavo, kad delegatai net ge-
rai nesuprato jo dėstymo. Vie-
na buvo aišku, kad Lietuvos
delegacijos atsivežtasis projek-
tas ir jo pagrindinė mintis—
išvengti raudonųjų įgulų Lie-
tuvos teritorijoje — Stalino at-
metamas.

Mūsų delegatai, paprasė
pertraukos ir Pasiuntinybėje
pasitarė, priėjo vieningos iš-
vados, kad Maskvos diktatą
tenka priimti. Su tokiu nusit-
statymu jie sugrįžo į Krem-
lių, kur tuojuo abi delegaci-
jos ėmėsi techninio darbo su-
turties tekstams paruošti pasira-
šymui. Belaukiant tų tekstų,
į kambarį buvo atnešta valgių
ir gėrimų ir čia jau pasirodė
"išmintingasis ir mylimasis"
tautų tėvas ir vadas, "švie-
siausias" Stalinas, lydimas
Voršilovo ir Zdanovo. Čia
netrukus sutartis ir buvo pasira-
rašyta ir pasirašymo momen-
tas nufotografuotas.

(Bus daugiau)

Skaityk ir Garsinkis
LIETUVIŲ NAUJIENOSE
MĖNESINIS ŽURNALAS
Kaina \$1.00 už du metus
"Lietuvių Naujienos"
(J. Gustis, leidėjas)
332 NO. 6-TH STREET
PHILADELPHIA, PA.

L A I Š K A S

Gerb. Redaktoriau,
Vienybės kovo 21 dienos,
šių metų. Tamstos vedamoj
kolumnoj "Dabar", be kitko,
tilpo sekantis išsireiškimas:

"Ar tiesa, kad Naujienos,
Naujoji Gadyne ir Keleivis,
sutartinai, būtų turėję pulti
SLA Pild. Tarybą, jeigu ši
nebūtų atleidusi Kl. Jurgelio-
nio? Ar tiesa, kad St. Straz-
dui yra pavesta cenzūruoti
Prano Bajoro redaguojamą
Tėvyne?"

Naujosios Gadynės admini-
stratorius malonės mums pa-
aiškinti."

Atsakymas į klausimus yra:
Ne tiesa.

Susiveinijimo Lietuvių Ame-
rikoj reikalus veda ir tvarko
ne Naujosios Gadynės admini-
stratorius, ir ne Naujienos,
Naujoji Gadyne, Keleivis arba
bent koks kitas laikraštis, lai-
kraščio redaktorius, partija ar
partijų vadai, be Susiveinijimo
Lietuvių Amerikoje narių iš-
rinkta Pildomoji Taryba.

Su pagarba,
F. J. Bagočius,
SLA. Prezidentas.

Kur mūsų jaunieji lietuviai?

Iš jaunų lietuvių tarpo į ka-
riuomenę išvyko jau gana di-
delis skaičius vyrų. Iš vieny-
bičių netekome jau 7 jaunų
ir energingų jaunuolių.

A. Gudonis tarnauja medi-
kaliame korpuse North Caro-
linos valstybėje; P. Srolis —
artiljerijoje Alabamoje; P.
Kebilas — Texas valstybėje
prie New Mexico sienos; Pra-
nas Latinis — Delan, Texas;
Alb. Lukošūnas — Texas val-
stybėje.

Artimu laiku išvyksta dar
keletas jaunų vienybičių.

DOMINICK CAFE

D. BARBERAVICIUS, sav.
Restauranas, Baras
ir šokių salė
112 Green Street
Worcester, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POŠKUS, Jr.
462 Park Street

Maspetho namų savi- ninkų susirinkimas

Maspetho lietuvių namų sa-
vininkų organizacijos svarbus
susirinkimas įvyks antradienį,
bal. (April) 8 d., 8:30 val.
vakare, Lietuvių Piliiečių Klū-
be, No. 60-39-56 Drive, Mas-
peth, N. Y.

Visi nariai ir norintieji pris-
sidėti prie organizacijos vei-
kimo yra kviečiami dalyvaut.

Maspetho Lietuvių namų sa-
vininkų organizacija ruošia
vakariene bal. (April) 19 d.,
8 val. vakare, Piliiečių Klūbe
Maspeth. Bilietai po \$1.00
gaunami Piliiečių Klūbe. Pel-
nas šios organizacijos para-
mai.

Adv. Steponas Briedis, Jr.
Pirmininkas

Lietuvių dailės išstato

Maspetho išstata jau užsi-
darė! Bet L. Dailės-Meno Ra-
telis atidarė 28-tą išstatą pa-
rodo antradienį, kovo 25 d.
Šv. Jurgio par. salėje, 207
York St. C. Brooklyne. Tie,
kur nematė Maspetho ir C.
brooklyniečiai kviečiami ateiti
į C. Brooklyno išstatą ir ten
pamatyti ir susipažinti su lie-
tuvių dailininkų darbais.

Numatoma dar viena išstata
balandžio pradžioje, trečioje
vietoje, apie kurią vėliau pra-
nešime.

Išstatos matymas nuo 7-tos
val. vakarais, o šetadienį nuo
3-jų po pietų. Įžanga dykai.

Viktoras Abėčiūnas

Lietuviški skilandžiai, deš-
ros, bekonai ir kitokie ge-
riausios rūšies produktai iš-
važiojami po visas Connet-
ticut lietuvių kolonijas.

Reikalaukite šių tikrai gardžių ir ge-
rų produktų pas savo vietinį buterį.

385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

SCRANTON, PA.
Vienybės atstovas,
W. A. MEŠKONAS
132 W. Market St.

SKAITYKITE IR KITIEMS
PATARKITE SKAITYTI
VIENYBĖ

LIETUVIŠKOS SPAUDOS PAVASARIS

Jubiliejinis Vienybės

BAZARAS

TESIS NUO

BALANDŽIO

19 iki 27

AR JAUCIATĖS NUVARGE —BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVĄ—ĮSPŪTE VIDURIAIP
kūdo tik užsimerkus 1000 kartų išpa-
dinti, Čekos kvapas, vėselis arva, užšė-
timas, imkite FEEN-A-MINT. T. m. m. m.
šiuo išuostojama kramtomą gumą išvėlini; bet
tikra išuostojama gumą išvėlini; bet
tikra išuostojama gumą išvėlini; bet
tikra išuostojama gumą išvėlini; bet
tikra išuostojama gumą išvėlini; bet

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lie-
tuviško stiliaus valgius. Čolina ga-
ti Amerikos ir importuotus degi-
nės, vyno ir alaus.

Lietuviškas kumpis, rūky-
ti kalbasi ir kopūstai gali-
ma gauti kasdieną

Joseph Zeidat

411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.

TEL: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas

307 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.

Nedžioms ir šventadienims

Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ELIZABETH, N. J.

Vienybės atstovas

R. DŽIOVALIS

510 Franklin St.

VIENYBĖ

Jurgio Jokubaičio vaišės

Veik visą žiemą Long Island labiau pasiturintieji biznierių praėjo šiltoje Floridoje. Kai kurie jų, kaip p. Jankus, Būtenienė su dukrele ir keli mažiau vienybei žinomi, ten tebeisiasi. Tie, kurie šalome čia pasilikę, gana buvome išsilgę mielių draugų. Štai, p. J. Jokubaičio iškeltose vaišėse, kurios įvyko kovo 19, turėjau progą ir aš pasigerėti saulele įdegtais veidais.

Mes visi labai patenkinti, kad mūsų artimas žmogus Jokubaitis įsigyjo puikius biznierių ir gyvenimui namus ir su dideliu linksnumu padėjome jam juos "pašventinti". Tai bene bus viena gražiausių Long Island biznierių. Kadangi tą pačią dieną Jokubaitis minėjo ir savo gimimo dieną, tai po skanių vaišių buvo ir programėlė, kurią atidarė ir uždarė p. Spurga, o kalboms vadovavo p. Lapė. Įdomesnes kalbas pasakė šie asmenys: Augūnas, Danilienė, Treigis, Šliakienė, Treigienė, Šimaitienė, Butėnas, Rušinskas, Garšvienė, Spurga, Augūnienė, Šliakys, na ir pats jubilejantis ir vaišių šeimininkas p. Jokubaitis. Iš jo kalbos daugelis susidarė nuomonė, kad nieko naujo nebus, jei jis neužilgo vėl mus sukviestų ir tą kartą jau rekšmingiausiai jo gyvenimo įvykiui paminėti. Laukiame, o tuo tarpu man įsakyta balsiau to spaudoj neminėti.

Pasikalbant su Floridoj žiemavojusiais, sužinota įdomių dalykų. Pasirodo, ten ir "bolševikai" su "buržujais" smėlyje linksmai vartosi. P. Spurga sako, kad kai jie sumanę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 23 metų sukaktį, tai jų būrelis atsiradę penktakojų, kurie visai trukdė ir Lietuvą šmeižė.

Bendrai, šis mūsų Jokubaičio namuose "sąskridis" paliko gražų įspūdį ir į namus išsivežė didelį dėkingumą savo vaišingajam šeimininkui.

Pataisa

Praėjusiame Vienybės numeryje, rašiny apie dr. A. J. Staloną įsibrovė klaida. Ten pasakyta, kad dr. Stalonas praktikavo Queens apskrityje ligoninėje, tuo tarpu turėjo būti Kings apskrityje ligoninėje. Be to, jis dar praktikavo Flower ligoninėje, ko ten visai nebuvo paminėta. Taip pat klaidingai buvo parašyta, kad dr. Stalonas medicinos mokslą išėjęs Long Island kolegijoje. Turėjo būti — New Yorko Medicinos kolegijoje.

Gudonis pasitraukė iš D-G Paminklo Komiteto

Neseniai išvykęs į Jungtinių Valstijų kariuomenės tarnybą Antanas Gudonis atsiuntė sekamą laišką Dariaus-Girėno Paminklo Fondo Komitetui:

Šiuomi pranešu, kad aš pasitraukiu iš Dariaus-Girėno Fondo sekretoriaus pareigų ir negalėsiu su jumis veikti mažaisiais metais, o gal ir daugiau. Priežastis, esu pašauktas į Amerikos kariuomenę, kurioje turėsiu išbūti metus laiko. Tad, mylimi komiteto nariai, nuo 1941 metų kovo mėnesio 8 dienos, prašome neskaityti mane komiteto sekretoriumi ir nerašyti mano pavardės po komiteto pranešimais.

Siunčiu širdingiausias sveikinimus Dariaus-Girėno Fondo Komiteto nariams ir rėmėjams ir linkiu daug-daug pasekmių. Taipgi, aš manau, kada sugrįšiu, tai bus jau patatytas paminklas. Iš kariuomenės galiu pasakyti, kad kol kas pasisekė — turiu lengvą tarnybą, nežinau kaip bus toliau. Prašau komiteto pirminko parašyti man laišką, teikiant žinių iš izdo stovio ir komiteto veikimo.

Antanas Gudonis.

Mirė

Laidotuvinko Juozo Garšvos palaidoti šie numirėliai: JONAS STASIŪNAS, 26 m. iš 284 Cooper St., Brooklyn, miręs kovo 14 d., Šie View ligoninėje. Palaidotas iš Angelų Karalienės bažnyčios St. Charles kapinėse, Farmingdale, L. I.

EVA SOSNOWSKI, 58 m. iš 1336 Hancock St., mirusi kovo 14 d. Wycoff ligoninėje, palaidota kovo 18 d. Mt. Olivet kapinėse.

Kovo 14 d. mirė Albertas Sparks, 78 m. amžiaus, gyvenęs 137 Ainslie St., Brooklyn. Vėlonis buvo pašarvotas Šalinsko-Shalins koplyčioj, 84-02 Jamaica Ave., prie pat Forest Parkway stoties. Palaidotas kovo 17 d. į Cypress Hills kapines, aptarnaujant graboriui Šalins-Šalinskui.

Kovo 17 d. Kings County ligoninėj mirė Jonas Katinas, 52 m. amžiaus, gyvenęs 910 Myrtle Ave., Brooklyn. Vėlonis buvo pašarvotas namie. Palaidotas kovo 20 d. 10 val. ryto iš P-lės švenčiausios parapijos bažnyčios į Šv. Jono kapines, aptarnaujant laidotuvių direktoriui Matthew P. P. Ballas-Bieliauskui.

Kovo 14 d. mirė Antanas Šreiberis, 284 Scholes St., Brooklyn. Buvo pašarvotas namie. Palaidotas kovo 17 d. iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios į Šv. Trejybės kapines. Aptarnavo laidotuvinkas Matthew P. Ballas-Bieliauskas.

Viešas padėkos laiškas

Viliuos, kad p. redaktorius ras vietos Vienybėje ir teiksįs įdėti šį mano viešą padėkos laišką, kuris turėjo būti pareikštas kur kas anksčiau. Pasukutinės eilutės paaškins vėlesnį padėkos pareiškimą.

Vasario mėn. pabaigoje buvau pašauktas karinės prievolės atlikti Jungt. Valstijų kariuomenėje. Kovo mėn. Brooklyn Liet. Tautininkų klubas surengė man gražias išleistuves p. A. Povilansko užveigos salėje. Vakarienei surengti vadovavo mano geri prieteliai J. Andriuskevičius, V. Vyšnius ir J. Narvydas.

Į mano išleistuvių vakarienę atsilankė per 70 mano pažįstamų ir prietelių. Tad šiūmi reikiu nuoširdžią padėką Tautininkų klubui ir sumanytojams už surengimą tokios gražios išleistuvių vakarienos, visiems atsilankiusiems — viešnioms ir svečiams, salės savininkui p. A. Povilanskiui už papuošimą gražiai salės ir šeimininkams už parengimą skanių valgių ir papuošimą skoningai stalų. Dėkoju Taut. klubo pirm. p. Alb. Benderiui už vakarienos atidarymą ir pasakymą įžanginės ir uždaromosios kalbos. Dėkoju vakaro programos vedėjui p. J. Ginkui už sumanumą prvesti vakaro programos ir muzikantams Ad. Jezavitui ir J. Dirigenčiui už palinksmimą visų svečių. Dėkoju kalbėjusiems ir pareiškusiems linkėjimų man išvykstant į Dėdės Daukšui, J. Šimėnui, J. Narvydui, D. Klingai, J. Jočiui, K. Paulauskiui, Atkočiui, adv. Briedžiui, P. Katinui, Vyt. Ubarevičiui, p. Šimėnėnei, P. Pusnikui, Naujosios Gaidynės redakt. J. Stilsonui, K. Jankiutei, K. Katinui, J. Šrupskui, J. Valaičiui, šeimininkams Povilanskienei ir Balvočienei.

Pašauktas karo tarnybai

Buęs Vienybės spaustuves darbininkas, Jonas Jakulevičius šią savaitę išvyksta į kariuomenę. Praėjusį antradienį Jonui Jakulevičiui Piličių Klubo salėje buvo labai gražios išleistuvės, kuriose dalyvavo daug naujoko draugų ir draugių. Sakydami atsveikinimo kalbas, draugai linkėjo Jakulevičiui laimingai grįžti namo. Išleistuvių ceremonijos vadovavo Pijus Bukšnaitis, Vienybės redaktorius.

Einant įstatymu turėjau išvykti į kariuomenę kovo 11 d. Išbuvęs bedarbiu virš pusės metų ir tik ką pradėjęs dirbti, kreipiausi į Naujokų Šaukimo komisiją New Yorke ir vietos Borda, prašydamas, kad man būtų laikoma kaip atidėta. Priežastį įrodžiau buvimą ilgą laiką be darbo ir naujo darbo praradimą. Apeliacija buvo priimta ir mano išvykimo laikas į kariuomenę tapo pratęstas iki gegužės mėn. 5 dienos.

Taigi, gegužės mėn. pradžioje vistiek turėsiu išsiskirti vieniems metams iš malonių brooklyniečių tarpo.

Gilią padėką reikiu radio programų vedėjams p.p. Valaičiui ir Ginkui už išleistuvių garsinimus.

Petras Juknys.

Še tau, ir džaukis!

Aną savaitę ketvirtadienio vakarą prie Union Ave. ir So. 1 gatvės į esamą biliardo lošimo užveigą, kur buvo susirinkę per 40 jaunų biliardo sporto mėgėjų, įeina 6 ginkluoti banditai ir pareiškia, kad tai esą stick-up. Vyrukus sustato pusraciū ir vienas krato visų kišenes, trys su atkištais revolveriais saugo ir liepia nesijudinti ir trukšmo nekelti, nes antraip šausi. Kiti gi du banditai laukė prie durų eina "sargyba" ir smalsius praievius "suprašo" į vidų...

Taip iškrėtę visų kišenes ir "susikalėdoje" per 300 dol. apleidžia vietą pareiškiami, kad nešauktų policijos per 5 minutes laiko. Iš šeimininko kasos pagrobia 55 dol. Policija atvyko tik po 20 minučių laiko.

Pašauktas karo tarnybai

Buęs Vienybės spaustuves darbininkas, Jonas Jakulevičius šią savaitę išvyksta į kariuomenę. Praėjusį antradienį Jonui Jakulevičiui Piličių Klubo salėje buvo labai gražios išleistuvės, kuriose dalyvavo daug naujoko draugų ir draugių. Sakydami atsveikinimo kalbas, draugai linkėjo Jakulevičiui laimingai grįžti namo. Išleistuvių ceremonijos vadovavo Pijus Bukšnaitis, Vienybės redaktorius.

Piličių Klubo bazaras

Šį penktadienį prasideda Piličių Klubo bazaras. Jis bus tris dienas — penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Piličių Klubo bazaras, kaip paprastai, būna įdomus, turtingi įvairiomis dovanomis ir laimėjimais. Bazaras bus klubo salėje.

Dvejos išleistuvės

Kovo mėn. 25 d. į Jungtinių Valstijų kariuomenę karinės prievolės atlikti išvyko Vladas Mockus ir Jonas Jakulevičius. Pirmajam išleistuves surengė Vladas sesutė p. Varnienė, kuriose dalyvavo apie 50 žmonių. Tai Vlados giminės ir pažįstamieji. Vladiui suteikta 30 dolerių dovana.

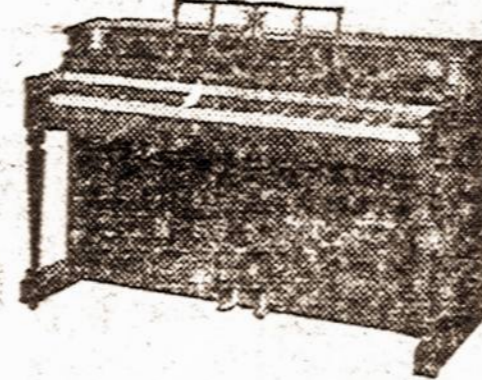
Jonui Jakulevičiui išleistuvės įvyko sekmadienio vakare Liet. Demokratų klube. Dalyvavo gražus būrys Jono draugų bei pažįstamųjų. Abiems naujokams pareikšta linkėjimų ir geros kloties pas Dėdę Samą.

JUOZO MARTINAČIO Gėlių Krautuvė

272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-8424

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ

981 Broadway Brooklyn, N. Y.

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų, radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, pokštelių, armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarimą.
Tel.: Jefferson 3-6993

PARK FLORIST

GELININKAS

MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.

79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel.: Virginia 9-3112

Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmės.

Edgar Rice Burroughs vertė PIJUS BUKŠNAITIS

WEIGHTED BY HIS CHAINS, TARZAN FOUGHT THROUGH GIANT WAVES TO BOHGDU.

REALIZING THAT THE DANGEROUS BOHGDU WOULD DROWN THEM BOTH, TARZAN AIMED A KNOCKOUT BLOW AT HIS JAW.

A ROLLING WAVE MADE HIM MISS, SHOCKED BY THIS APPARENT TREACHERY OF A FRIEND.

BOHGDU WENT UTTERLY MAD, AND THREW HIS ARMS WILDLY AROUND TARZAN'S NECK!

72. — Užaugusi sausumoje beždžionė Bohgdu nemokėjo gelbėtis vandenyje. Tarzanas matė, kaip toluomoje Bohgdu mėtėsi bangose. Jis turėjo ją gelbėti, nors grandinių galai jį patį traukte traukė į jūrų dugną.

Tarzanas numanė, kad išsigandęs Bohgdu gali ir pats nuskęsti ir savo gelbėtoją nuskaudinti, kaip paprastai su skėstančiais ir gelbėtojais atsitinka. Dėl to jis bandė smūgiu į anukį apsvaiginti Bohgdu.

Nors Tarzanas taikė savo smūgį į Bohgdu žandą, bet bangos jį taip siūbavo, kad smarki Tarzano kumščia prašvilpė pro šalį. Bohgdu supranta, kad Tarzanas nori atsikratyti savo buvusio draugo šioje nelaimėje.

Dabar ne tik išsigandintas, bet ir sujaudintas Bohgdu apsikabino Tarzaną už kaklo savo ilgomis rankomis. Beždžionė visu savo sunkumu ne tik traukė Tarzaną į dugną, bet dar ir smaugė, bebandydama laikyti už kaklo.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
VALANDOS: 8-10 ryte, 1-2 popiet, 6-8 vakare. Šventadieniai susitarus. Tel. Evergreen 8-9229

DR. A. PETRIKA
VALANDOS: 9-12 ryte, 1-8 vakare. Penktadieniai uždaryta. Tel. Evergreen 7-6868

DR. BLADAS K. VENCIVUS
VALANDOS: 9-12 ryte, 1-9 vakare. Penktadieniai uždaryta. Tel.: ofiso STagg 2-0706. Namų—Jamaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
Valandos: 1-2 p. p., 6-8 vakare. Tel. APligate 7-1433

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-6344

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS... Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORA STOMACH MIXTURE
Tapk Sveiku
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE., KAMPAS NORTH 432 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopolyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIVUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairioms reikalmams